

Raport stanowi trzecią z kolei, dokonaną przez PwC ocenę szans i wyzwań rozwojowych stojących przed polskimi metropoliami. Poprzednie dwa raporty zostały przez nas przedstawione w latach 2007 i 2011, wzbudzając powszechne zainteresowanie i stanowiąc zachętę dla pogłębionej dyskusji na temat strategii rozwojowej.

Lublin

Miasto unii musi inspirować

Raport o polskich metropoliach 2015

Spis treści

Metodyka	2
----------	---

Wyniki badania 2015: Lublin na tle pozostałych polskich metropolii	4
---	---

Lublin

Najważniejsze wnioski i rekomendacje	11
--------------------------------------	----

1. Ludzie	13
-----------	----

2. Jakość Życia	16
-----------------	----

3. Wizerunek	20
--------------	----

4. Instytucje	23
---------------	----

5. Infrastruktura	26
-------------------	----

6. Finanse	29
------------	----

7. Inwestycje	32
---------------	----

Wprowadzenie

Można zaryzykować twierdzenie, że miniona dekada stanowiła okres najbardziej burzliwego rozwoju polskich miast w całej ich nowoczesnej historii.

Przemianom gospodarczym i społecznym towarzyszyły radykalne zmiany w zakresie jakości życia, infrastruktury, funkcjonowania instytucji publicznych, aktywności miast jako centrów życia kulturalnego. Polskie metropolie znalazły się w awangardzie zachodzących w kraju przemian, korzystając z sukcesów transformacji gospodarczej i szans tworzonych przez procesy integracji europejskiej.

Obecny Raport stanowi trzecią z kolei, dokonaną przez PwC ocenę szans i wyzwań rozwojowych stojących przed polskimi metropoliami. Poprzednie dwa raporty zostały przedstawione w latach 2007 i 2011, wzbudzając powszechne zainteresowanie i stanowiąc zachętę dla pogłębionej dyskusji na temat strategii rozwojowej. Europa potrzebuje silnych miast i regionów, w których dobrze się żyje – to stwierdzenie, stanowiące myśl przewodnią „Karty Lipskiej” przyjętej przez Unię Europejską w roku 2007, może stanowić motto dla wszystkich tych opracowań.

Staraliśmy się w nich oszacować wielkość kapitału rozwojowego, jakim dysponują polskie miasta. Zgodnie z metodyką opracowaną przez PwC, kapitał ten rozbiliśmy na siedem składowych (nazywanych „siedmioma kapitałami” i odnoszących się do poszczególnych obszarów rozwoju), których poziom szacowaliśmy osobno, na podstawie szeregu wyselekcjonowanych wskaźników. Choć dobór wskaźników ulega pewnym zmianom, wraz ze zmieniającą się rzeczywistością, udało nam się zachować rozsądny stopień porównywalności pomiaru kapitałów między poszczególnymi opracowaniami. Rozszerza się również lista objętych badaniem miast: z 7 w roku 2007, poprzez 11 w roku 2011, do 12 w obecnym Raporcie, analizującym sytuację wszystkich miast należących do Unii Metropolii Polskich.

Zachęcamy do lektury, refleksji i wspólnej dyskusji.

Dionizy Smoleń

Lider Zespołu ds. Sektora
Publicznego PwC

Witold M. Orłowski

Główny Doradca Ekonomiczny PwC

W analizie potencjału rozwojowego polskich miast posługujemy się pojęciem 7 kapitałów, z których każdy jest ważny dla rozwoju metropolii. Miasto o wysokim potencjale rozwojowym, to miasto posiadające dobrze i równomiernie rozwinięte wszystkie 7 kapitałów.

Metodyka

Siedem kapitałów rozwojowych

Celem raportu jest określenie kapitałów rozwojowych, którymi dysponują obecnie polskie metropolie. Tylko właściwa analiza i ocena najważniejszych mocnych i słabych stron miasta, wsparta klarowną strategią i właściwymi priorytetami wykorzystania dostępnych środków rozwojowych, pozwoli na prawdziwy sukces w przeobrażaniu polskich miast w kwitnące europejskie metropolie.

Pomiar potencjału rozwojowego polskich miast odbywa się na podstawie metodyki opracowanej przez PwC i stosowanej do oceny sytuacji metropolii. Bazuje ona na przekonaniu, że dla harmonijnego rozwoju niezbędne jest jednocześnie posiadanie szeregu różnorodnych zasobów, umownie nazwanych kapitałami miasta.

We współczesnej ekonomii słowo „kapitał” rozumie się bardzo szeroko – dotyczy nie tylko pieniędzy, budynków i maszyn, ale i kwalifikacji ludzi (kapitał ludzki), umiejętności współdziałania (kapitał społeczny), wiedzy i doświadczenia. Najogólniej mówiąc, przez kapitał rozumiemy wszelkie zasoby niezbędne do rozwoju: finansowe, rzeczowe, ludzkie, a nawet takie, które istnieją w sferze odczuć (np. kapitał wizerunku). Wspólną cechą kapitałów jest to, że aby je rozwijać trzeba umiejętnie przez lata inwestować.

W analizie potencjału rozwojowego polskich miast posługujemy się pojęciem 7 kapitałów, z których każdy jest ważny dla rozwoju metropolii. Miasto o wysokim potencjale rozwojowym, to miasto posiadające dobrze i równomiernie

rozwinięte wszystkie 7 kapitałów. Jeśli któregoś z kapitałów brakuje, stanowi to wyzwanie dla metropolii – i wskazuje pożądany kierunek strategicznych działań.

Wszystkie wskaźniki, łączne i cząstkowe, zostały zdefiniowane i wyliczone w taki sposób, że wartość wyższa oznacza większą wartość kapitału, a średnia dla 12 badanych miast wynosi 100.

Raport bazuje na pomiarze porównywalnych danych, dostępnych w maju 2015. Generalnie dane pochodzą z lat 2013-14, a autorzy raportu dołożyli starań w celu uwzględnienia najświeższych możliwych danych, dostępnych dla wszystkich 12 porównywanych miast.

Jak czytać wykres radarowy?

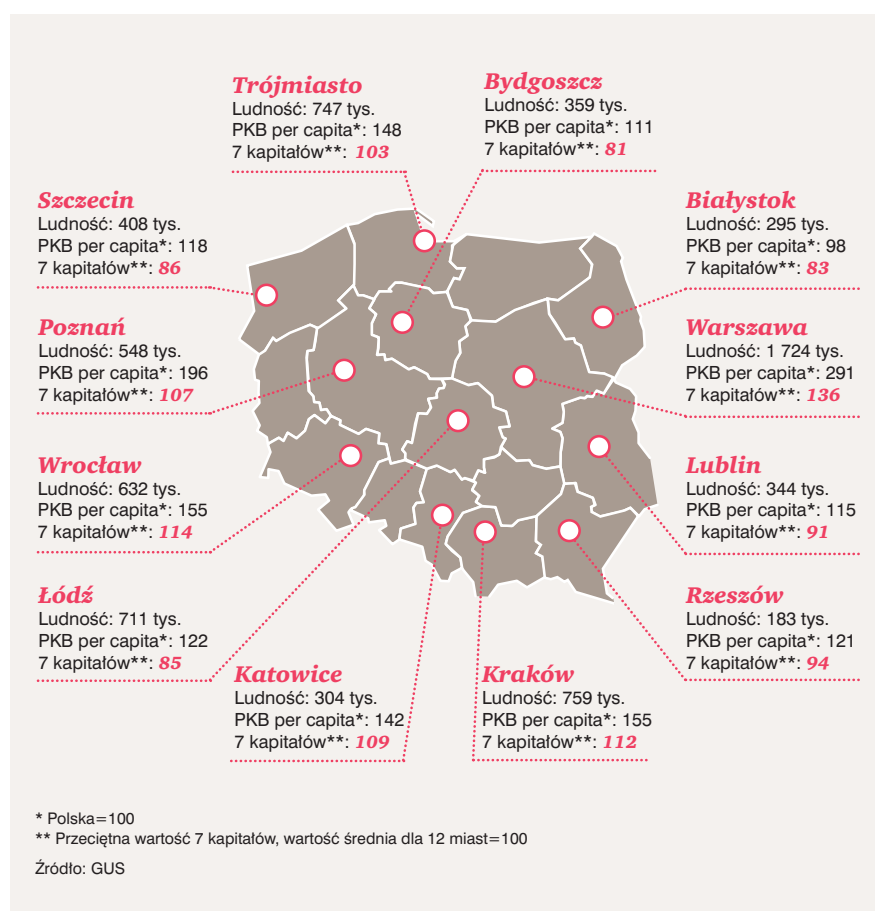
Przy prezentacji 7 kapitałów posługujemy się wykresami radarowymi, pozwalającymi mierzyć sytuację miasta w kilku obszarach lub podobszarach wchodzących jednocześnie w skład kapitału: im więcej obszarów, tym więcej osi, na których odkładamy wartości wskaźników charakteryzujących sytuację miasta. Połączone punkty na osiach tworzą figurę – trójkąt, czworokąt lub pięciokąt (ile osi, tyle wierzchołków ma figura).

Na wykresach pokazano kształtowanie się kapitału analizowanego miasta (obszar zaznaczony na czerwono) oraz kształtowanie się kapitałów wszystkich 12 wielkich miast Polski (obszar zaznaczony na szaro – minimalne i maksymalne wskaźniki danego rodzaju kapitału).

Analizując wykres powinniśmy zwrócić uwagę na:

- **Wielkość zakreślonego obszaru** – im obszar większy, tym wyższy poziom kapitału.
- **Kształt figury** – im bardziej proporcjonalny, tym bardziej zrównoważony rozwój poszczególnych mierzonych kapitałów. „Wyciągnięcie” figury w którąkolwiek ze stron sugeruje, że w danej dziedzinie kapitał jest bardziej rozwinięty od średniej, „cofnięcie” któregoś z wierzchołków – że jego rozwój jest tu niedostateczny.

Podstawowe dane o polskich metropoliach

Dane dotyczące ludności z końca 2013, PKB na głowę mieszkańca z 2012 roku (najświeższe dostępne dane GUS i szacunki PwC) oraz przeciętna wartość 7 kapitałów w roku 2014.

Miniona dekada była okresem dużego sukcesu rozwojowego polskich metropolii. Było to wynikiem pomyślnego rozwoju gospodarczego Polski, odnotowującej (obok Słowacji) najwyższe tempo wzrostu PKB w Unii Europejskiej.

Wyniki badania 2015: Lublin na tle pozostałych polskich metropolii

Polskie metropolie i obszary metropolitalne stanowią najważniejszą, z gospodarczego punktu widzenia, część kraju.

W 12 miastach objętych badaniem mieszka 7,5 miliona osób, czyli 19% całej ludności kraju, wytwarzając 34% całkowitego PKB. Jednak w 12 obszarach metropolitalnych powstałych wokół tych miast, mieszka 15,7 miliona osób, czyli 41% całej ludności, wytwarzając aż 54% całkowitego PKB Polski. Metropolie są nie tylko centrum życia gospodarczego, ale również – a może przede wszystkim – centrami kulturowymi, ośrodkami największej aktywności naukowej, artystycznej, edukacyjnej.

Sukces metropolii jest kluczową determinantą sukcesu całego regionu.

Miniona dekada była okresem sukcesu rozwojowego polskich metropolii. Było to wynikiem pomyślnego rozwoju gospodarczego Polski, odnotowującej (obok Słowacji) najwyższe tempo wzrostu PKB w Unii Europejskiej. Przy realnym wzroście PKB w kraju o 35% w latach 2005-14, przeciętny wzrost w 12 metropoliach wyniósł 34%.

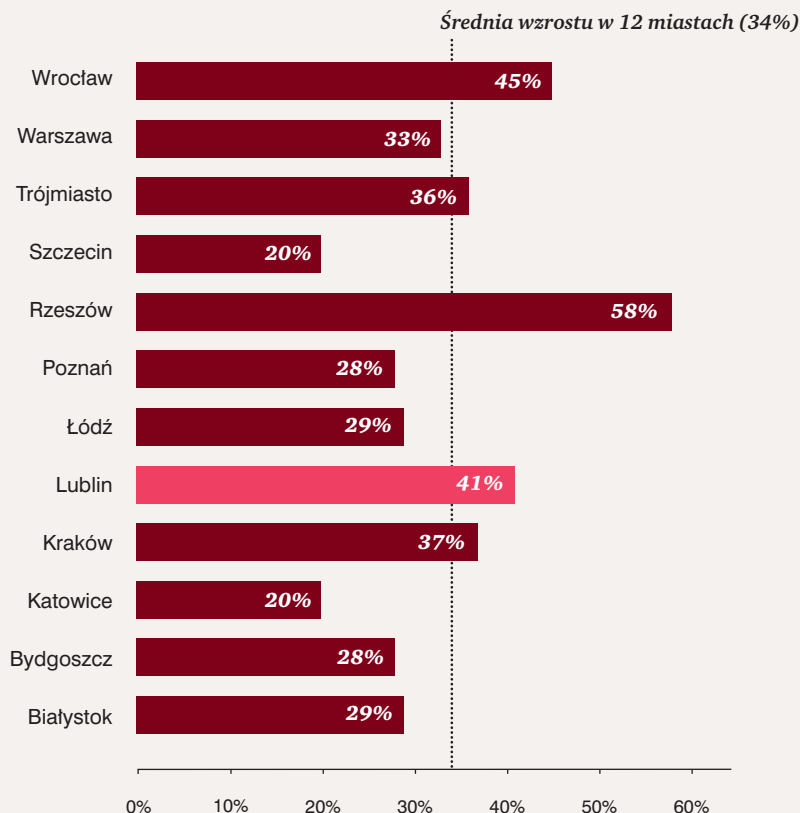
7,5 mln

osób czyli

19%

całej ludności kraju, mieszka w 12 miastach objętych badaniem

Realny wzrost PKB polskich miast, 2004-2012

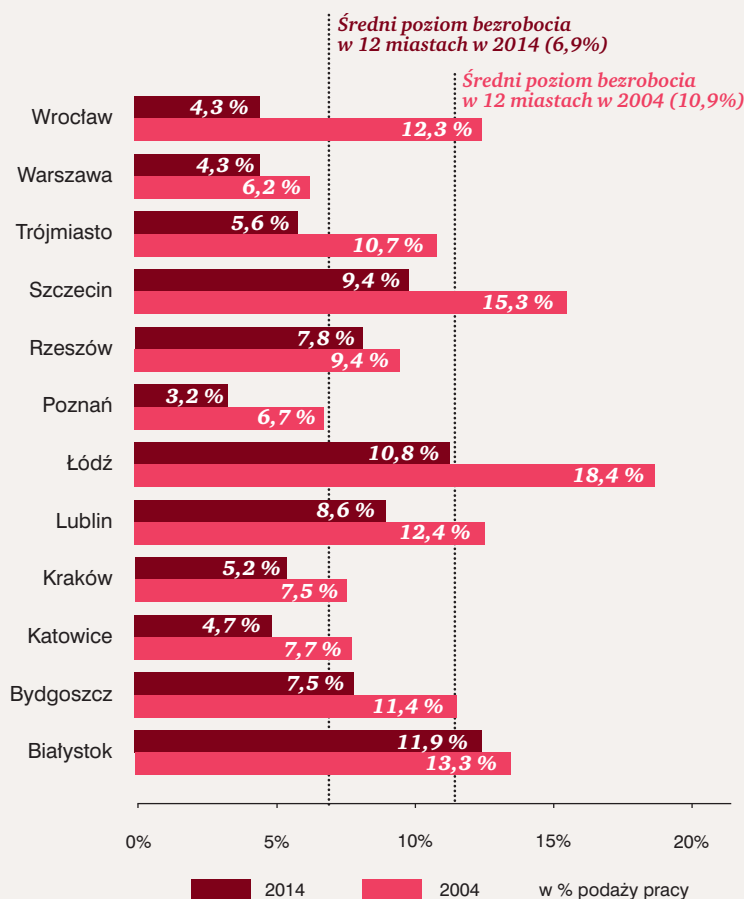

Źródło: szacunki PwC na podstawie danych GUS

Najwyższe tempo wzrostu odnotował Rzeszów (o 58%), Wrocław (45%), Lublin (41%) i Kraków (37%). Dobre wyniki uzyskane przez dwa miasta Polski wschodniej sugerują, że są one w stanie korzystać ze środków rozwojowych zarezerwowanych dla tej części kraju. Poniżej średniej kształtują się wyniki Szczecina i Katowic (wzrost o 20%). O ile w przypadku Katowic może to być stale efekt szczególnie trudnych procesów restrukturyzacyjnych na Śląsku, o tyle wynik Szczecina może oznaczać bowiem kłopoty rozwojowe samego miasta, nie wykorzystującego wciąż atutów tworzonych przez położenie geograficzne.

Sukcesy w zakresie wzrostu gospodarczego, a także obserwowane trendy demograficzne (w tym zjawiska emigracji) spowodowały w ciągu minionej dekady radykalną poprawę na rynku pracy we wszystkich badanych miastach. Przeciętna stopa bezrobocia rejestrowanego we wszystkich 12 miastach spadła z 11% w roku 2004 poniżej 7% w roku 2014. Progres była największy w kwitnym gospodarzo Wrocławiu oraz w kończącej trudny proces transformacji i zwiększającej dywersyfikację gospodarki Łodzi (w obu przypadkach spadek stopy bezrobocia o 8 punktów procentowych).

Stopa bezrobocia w polskich miastach, 2004-2014

Źródło: GUS

W końcu roku 2014 bezrobocie rejestrowane utrzymywało się na wysokim poziomie (ponad 6%) w 3 metropoliach Polski wschodniej, Łodzi, Szczecinie i Bydgoszczy. Mimo dynamicznego spadku w ciągu ostatnich 10 lat, jest to nadal oznaką poważnych wyzwań rozwojowych w tych miastach. W przypadku pozostałych 6 metropolii odnotowane rejestrowane bezrobocie poniżej 6% oznaczało, że w praktyce rynek pracy był zbilansowany, a niekiedy być może występowało zjawisko nadwyżkowego popytu na pracę.

Przeciętna stopa bezrobocia rejestrowanego we wszystkich 12 miastach w 2004 roku wynosiła

11%

w roku 2014 spadła poniżej

7%

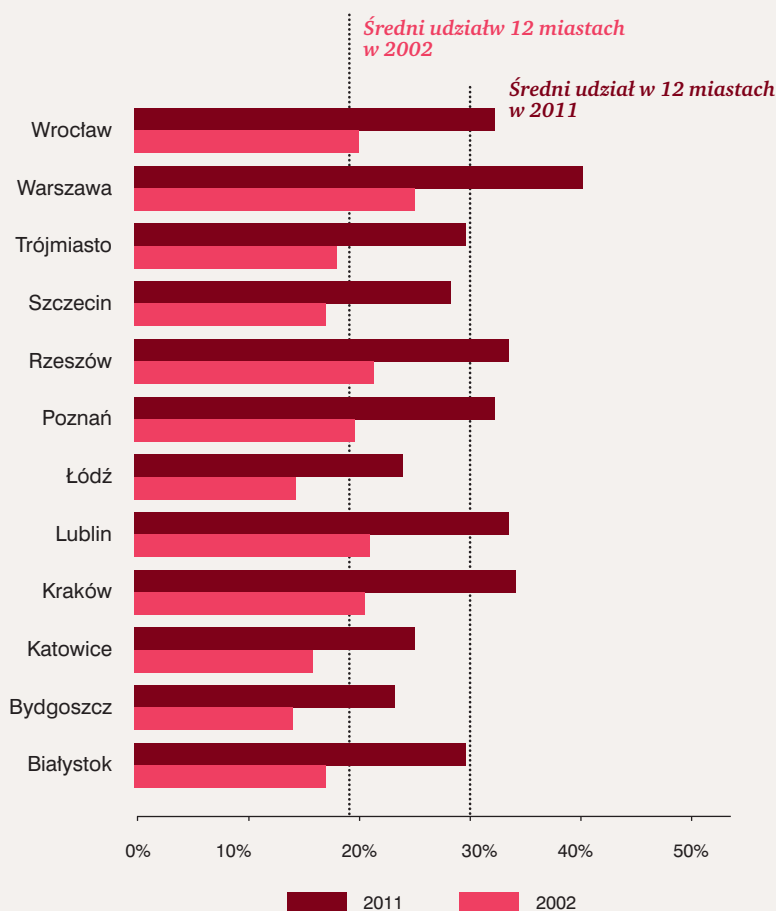
Głównym czynnikiem długookresowych zmian była niewątpliwie poprawa najcenniejszego z kapitałów rozwojowych polskich miast – kapitału ludzkiego i społecznego. W ciągu dekady 2002-11 (wyznaczonej przez kolejne spisy powszechne ludności przeprowadzone przez GUS), przeciętny odsetek osób z wyższym wykształceniem wśród ludności powyżej 17 lat wzrósł we wszystkich 12 miastach z 19% do 30%, przy czym największy wzrost tego wskaźnika odnotowała Warszawa i Kraków (po 14%), a listę zamykają Łódź, Katowice i Bydgoszcz (po 9%).

W roku 2011 najwyższym odsetkiem osób z wyższym wykształceniem szczyliła się Warszawa (40%), a za nią Kraków, Wrocław, Poznań, Lublin i Rzeszów (33-34%). Najmniej korzystnie – spośród badanych miast – sytuacja przedstawiała się pod tym względem w Łodzi, Bydgoszczy i Katowicach (23-25%), choć biorąc pod uwagę początek badań miasta te odnotowały znaczącą poprawę.

40%

wynosił odsetek osób z wyższym wykształceniem w Warszawie w 2011 roku

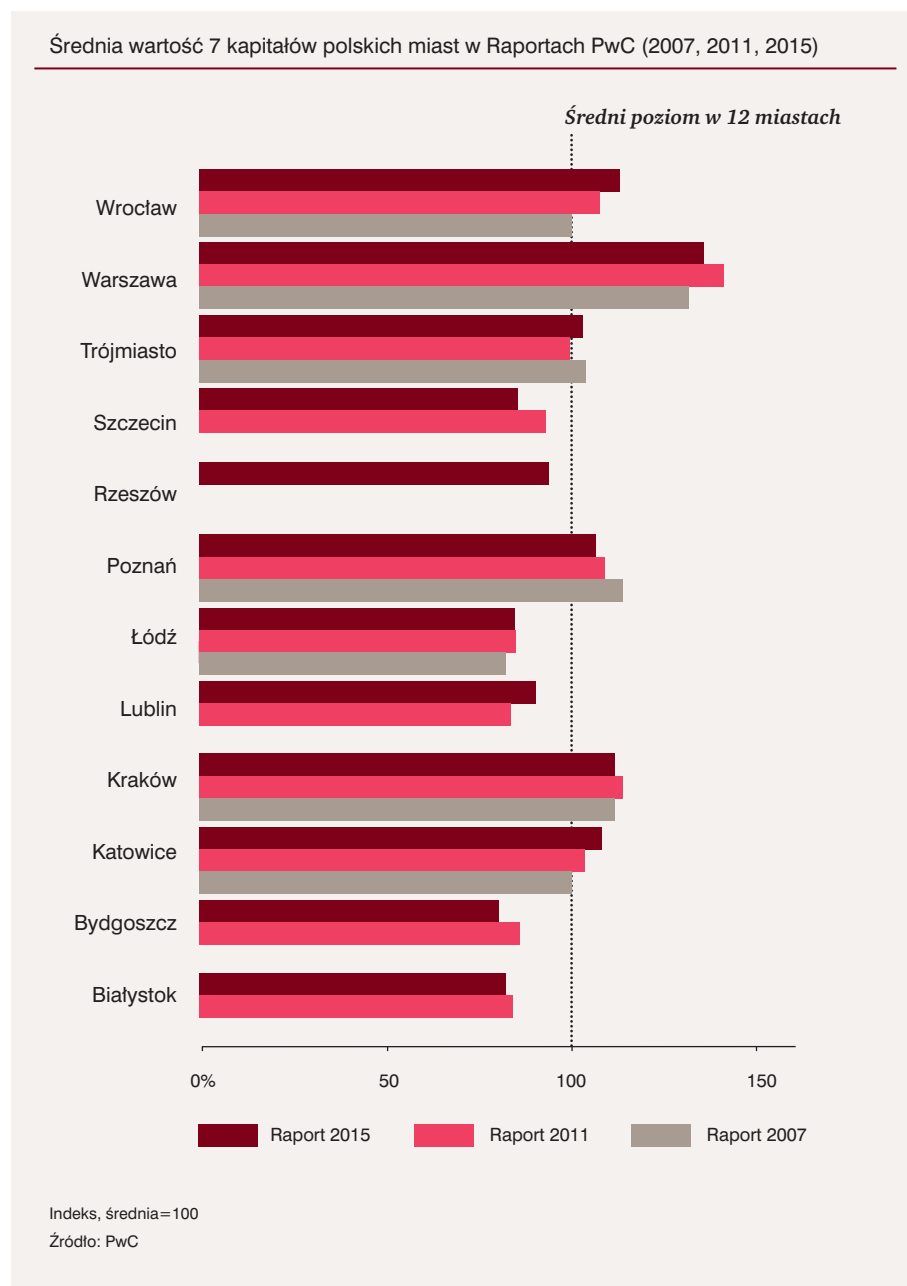
Udział osób z wyższym wykształceniem w polskich miastach, 2002-2011

Najwyższym przeciętnym poziomem 7 kapitałów dysponuje dziś Warszawa (135% średniego poziomu), Wrocław i Kraków (112-114%), Katowice i Poznań (107-109%) oraz Trójmiasto (103%).

Kapitał ludzki i społeczny jest tylko jednym z 7 kapitałów, które mierzymy w 12 polskich metropoliach. Choć rozwój każdego z nich należy analizować odrębnie, wskaźnik średniego poziomu rozwoju 7 kapitałów, oraz jego zmiany w czasie, mogą dać pewne pojęcie o dynamice zachodzących przemian.

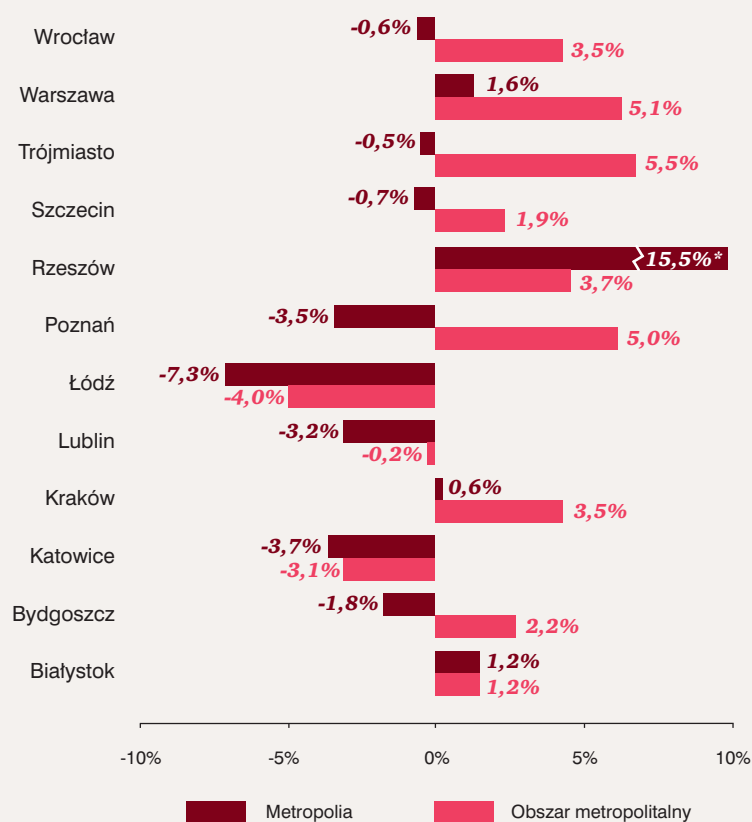
Nie ma wątpliwości, że w odniesieniu do wszystkich badanych miast mieliśmy do czynienia ze wzrostem 7 kapitałów. Jednak nie był on we wszystkich metropoliach równie dynamiczny. W ciągu minionej dekady kapitały rosły zdecydowanie szybciej niż przeciętnie w przypadku Wrocławia i Katowic (w krótszym okresie 4 lat, dla którego mamy porównywalne dane, również w Lublinie). W Warszawie, Krakowie, Łodzi i Trójmieście wzrost kapitału był bliski średniemu (w krótszym okresie również w Białymstoku). Wzrost kapitałów nieco wolniejszy od przeciętnego odnotował Poznań (w krótszym okresie również Szczecin i Bydgoszcz). Najwyższym przeciętnym poziomem 7 kapitałów dysponuje dziś Warszawa (135% średniego poziomu), Wrocław i Kraków (112-114%), Katowice i Poznań (107-109%) oraz Trójmiasto (103%). Poniżej średniej lokuje się przeciętny poziom 7 kapitałów w Rzeszowie i Lublinie (91-94%), Łodzi i Szczecinie (85-86%), a także w Białymstoku i Bydgoszczy (81-83%).

W ostatecznym rozrachunku, jednym z najważniejszych wskaźników określających relatywne powodzenie polskich metropolii w ciągu minionej dekady są zmiany ludności zaobserwowane na całym obszarze metropolitalnym, będące wynikiem zarówno zmian demograficznych, jak zjawisk migracyjnych. Wzrost ludności obszaru metropolitalnego oznacza generalnie duży sukces rozwojowy, spadek – niepożądaną kumulację nierozwiązanych wciąż problemów. Charakterystycznym zjawiskiem było przy tym w większości przypadków zmniejszenie ludności samego miasta, któremu towarzyszył wzrost ludności na obszarach otaczających. Wyjątkami od tej reguły były tylko Warszawa i Kraków, gdzie wzrosła zarówno ludność miasta, jak obszarów otaczających. Wzrost populacji Rzeszowa i Białegostoku wynikał głównie z rozszerzenia granic obu miast.

Największy wzrost liczby ludności nastąpił na obszarach metropolitalnych Trójmiasta, Warszawy i Poznania (wzrost o 5%), a także Wrocławia, Krakowa i Rzeszowa (wzrost o 3,5%). Wolniejszy wzrost wystąpił na obszarach metropolitalnych Bydgoszczy, Szczecina i Białegostoku (wzrost o 1-2%). Ludność obszaru metropolitalnego Lublina nie uległa zmianie, natomiast znaczący spadek nastąpił w obszarach metropolitalnych Katowic i Łodzi (spadek o 3-4%).

Zmiany liczby ludności w polskich obszarach metropolitalnych, 2004-2013

* Wzrost wynikał głównie z rozszerzenia obszaru miasta

Źródło: GUS

5%

to największy wzrost liczby ludności, który wystąpił na obszarach metropolitalnych Trójmiasta, Warszawy i Poznania

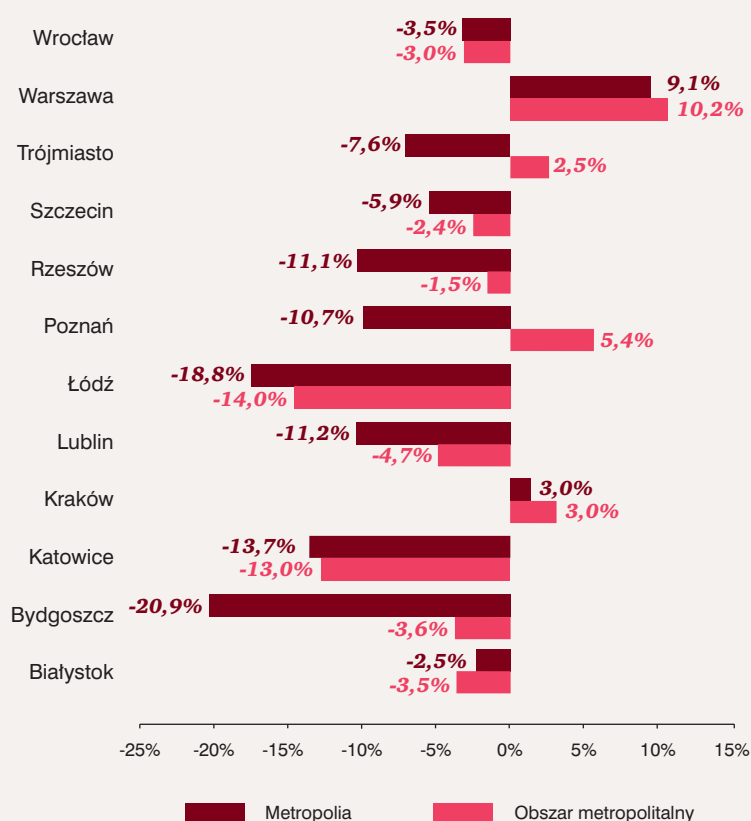
Zgodnie z prognozą GUS, do roku 2035 wzrost ludności nastąpi jedynie w Warszawie (wzrost o 9%) oraz nieznacznie zwiększającą populację Krakowie.

Daleko większe znaczenie ma jednak prognoza ludności GUS na najbliższe 20 lat, wynikająca z analizy obecnej struktury demograficznej i obserwowanych trendów w zakresie migracji. Zgodnie z tą prognozą, do roku 2035 wzrost ludności nastąpi jedynie w Warszawie (wzrost o 9%) oraz nieznacznie zwiększającą populację Krakowie. W pozostałych polskich metropoliach populacja zmniejszy się, a największy spadek oczekiwany jest w Bydgoszczy i Łodzi (spadek po ok. 20%). Spadek liczby ludności metropolii skompensowany będzie w pełni wzrostem liczby ludności obszarów otaczających jedynie w przypadku Poznania i Trójmiasta.

W efekcie tego, do roku 2035 zwiększeniu ulegnie ludność obszarów metropolitalnych Warszawy, Krakowa, Poznania i Trójmiasta, a spadnie ludność pozostałych obszarów metropolitalnych (najsilniej łódzkiego i katowickiego). Udział ludności w wieku poprodukcyjnym, według dzisiejszej definicji tego wieku, zwiększy się w polskich metropoliach z 22% do 27%. Najlepiej sytuacja będzie się pod tym względem kształtować w Warszawie i Krakowie (25%), najmniej korzystnie w Łodzi (31%).

Należy jednak dodać, że obecna prognoza GUS w nieznacznym stopniu uwzględnia możliwe kształtowanie się trendów migracyjnych, a zwłaszcza imigracji do Polski. W przypadku prawdopodobnego wyraźnego wzrostu liczby imigrantów, trendy w zakresie zmian populacji i struktury demograficznej polskich metropolii i obszarów metropolitalnych mogą ulec poprawie, zwłaszcza w przypadku metropolii które odniosą wyraźny sukces w zakresie rozwoju gospodarki i poprawy jakości życia.

Prognoza zmiany liczby ludności w polskich obszarach metropolitalnych do roku 2035

Źródło: GUS

Wyzwania na przyszłość: strategia i współpraca

Trudno porównać polskie metropolie dnia dzisiejszego nie tylko z ich obrazem sprzed ćwierć wieku, kiedy zaczynała się polska transformacja, ale nawet sprzed dekady, kiedy Polska zaczynała dopiero odczuwać pierwsze efekty członkostwa w Unii Europejskiej.

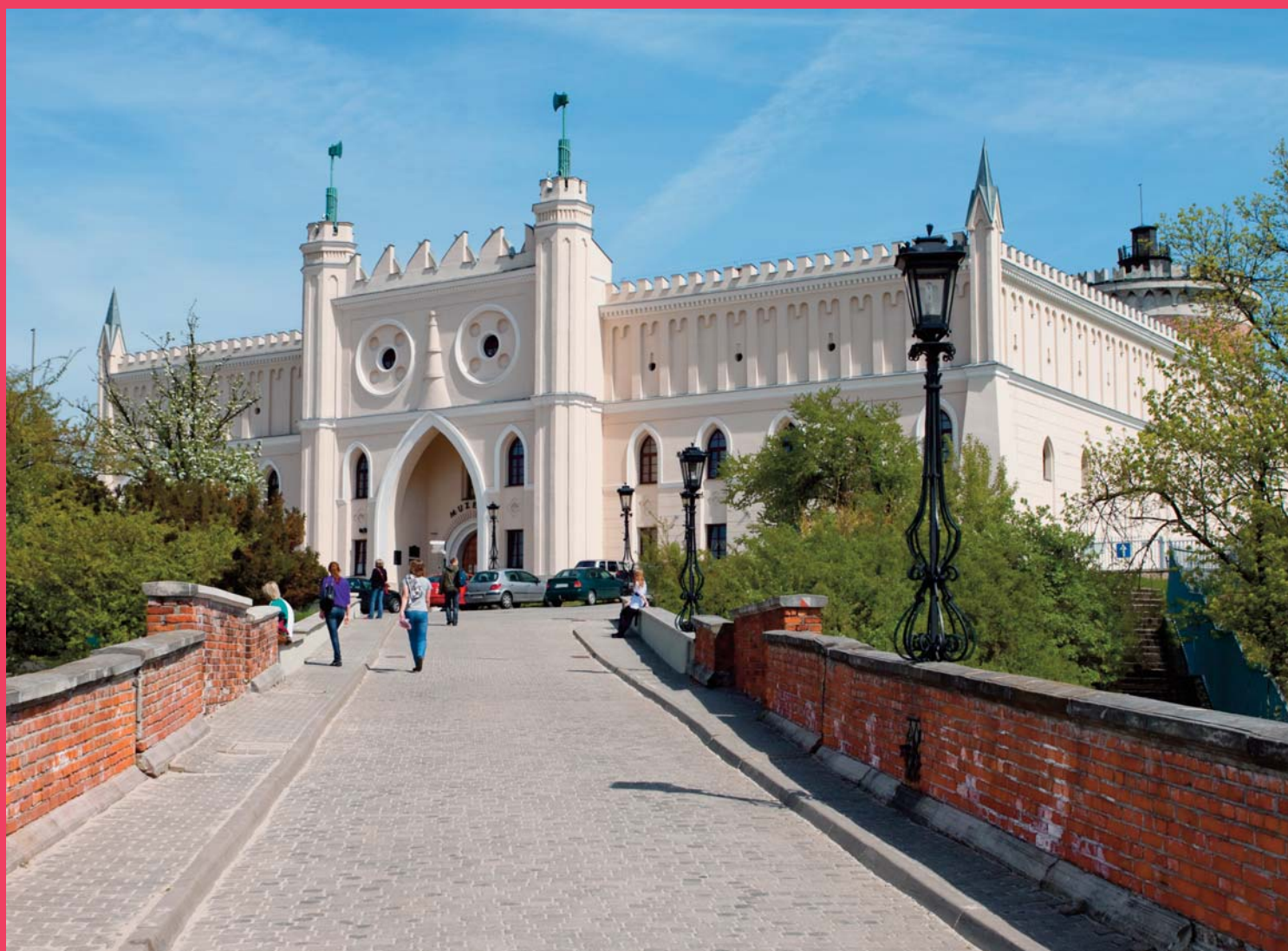
Zmiany są ogromne i wielowymiarowe, dotyczące każdej dziedziny życia miast i ich mieszkańców. Mimo to, droga do pokonania w celu zapewnienia poziomu i jakości życia na poziomie takim, jak w dobrze rozwiniętych metropoliach zachodniej Europy, pozostaje ciągle jeszcze daleka. Wysiłek, jaki muszą podjąć w tym celu w najbliższych latach polskie metropolie, jest więc nadal znaczący.

Rozwój gospodarczy, integracja europejska i przemiany zachodzące w kraju i społeczeństwie dały polskim miastom szansę na wyraźne przyspieszenie procesu akumulacji kapitału rozwojowego we wszystkich siedmiu obszarach, które uznajemy za kluczowe dla ich przyszłości.

Należy jednak pamiętać, że kapitał rozwojowy akumuluje się latami, a na efekty wzrostu zasobów kapitału w postaci zwiększenia dochodów, aktywności gospodarczej i jakości życia mieszkańców trzeba często długo czekać. Kluczowe znaczenie ma więc przyjęcie odpowiedniej, strategicznej i długookresowej perspektywy w planowaniu rozwoju miasta, bazującej na kluczowych zasobach i eliminującej główne niedostatki w zakresie 7 kapitałów. Wybór strategii, a następnie jej skuteczna realizacja wymaga umiejętnego współdziałania wszystkich instytucji zainteresowanych sukcesem rozwojowym: władz, biznesu i społeczeństwa obywatelskiego. Prawdziwy sukces osiągną tylko te metropolie, których mieszkańcy będą umieli zdobyć się na taką współpracę.

Lublin

Najważniejsze wnioski i rekomendacje

Miasto unii musi inspirować

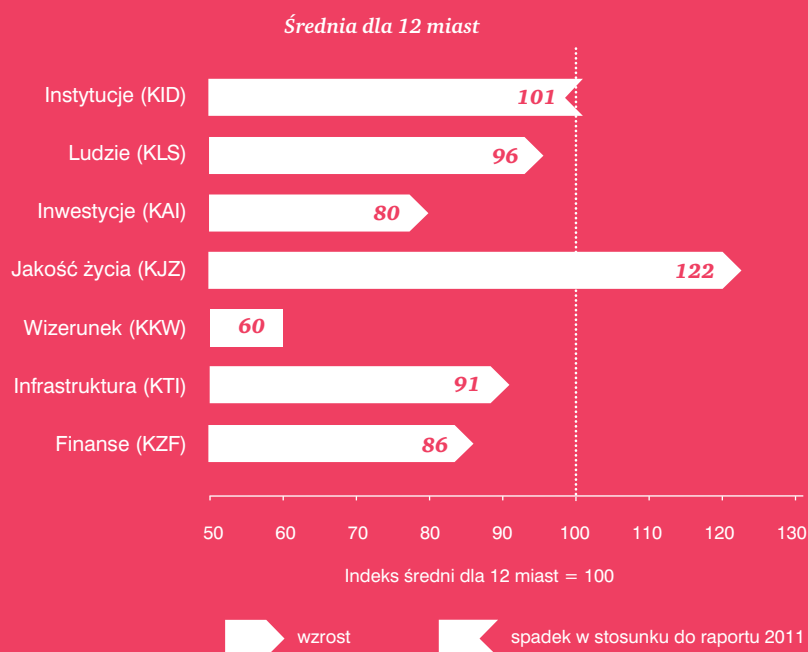
Lublin w porównaniu do ostatnich lat wykazuje szereg poprawiających się wskaźników, wciąż jednak istnieją obszary, które można skutecznie zagospodarować, a wyniki podnieść. Najsilniejszą stroną miasta jest kapitał ludzki, wzmacniany przez rolę miasta jako silnego regionalnego centrum akademickiego. Na szczególną uwagę zasługuje wysoka aktywność społeczna – choć ważnym zadaniem powinno być wzmacnianie postaw prorynkowych i zachęty dla rozwoju przedsiębiorczości. Bardzo wysoko kształtuje się też jakość życia, co powinno zachęcać młodych ludzi do pozostawania w mieście.

Miasto ma przed sobą także wyzwania do zbudowania zdecydowanie lepszej oceny w innych obszarach funkcjonowania. Pierwszym jest poprawa atrakcyjności inwestycyjnej miasta, a tuż za nim poprawa sytuacji na rynku pracy, która choć na arenie ogólnopolskiej wypada zadowalająco, to jednak znajduje się poniżej średniej dla 12 największych metropolii. Ważnym elementem, który może znacznie wzmocnić ocenę miasta, jest poprawa rozpoznawalności miasta wśród turystów oraz potencjalnych inwestorów.

Jeden z głównych regionalnych ośrodków metropolitalnych Polski wschodniej potrzebuje przełamywać kolejne bariery rozwojowe, które mogą odbijać się negatywnie na generowany przez rynek

wzrost gospodarczy. Poprawy wymagają warunki inwestowania i finanse miasta. Konieczny jest także dalszy rozwój infrastruktury, w tym kontynuowanie działań w zakresie rozwoju transportu publicznego.

Lublinowi potrzebne jest konsekwentne wdrażanie strategii rozwojowej przyjętej na lata 2013-2020. Należy skutecznie zmieniać wizerunek miasta, rozwijać i lepiej wykorzystać zaplecze akademickie, konsekwentnie poprawiać obsługę inwestorów. Lublin powinien również w większym stopniu wykorzystywać swoje położenie geograficzne. Poprzez poprawienie warunków inwestowania miasto może stać się kluczową lokalizacją dla firm planujących działalność na Wschodzie, także tych największych.

Najmocniejsze strony miasta:

- Wysoka jakość życia
- Aktywność instytucji pozarządowych
- Skuteczne pozyskiwanie środków unijnych

Główne problemy do rozwiązania:

- Wdrożenie strategii rozwojowej, uwzględniającej atuty miasta
- Poprawa warunków do inwestowania
- Zwiększenie rozpoznawalności miasta
- Zwiększenie dostępności miasta, zarówno dla mieszkańców jak i odwiedzających Lublin turystów

Ludzie są najważniejszym i najcenniejszym zasobem, określającym szanse rozwojowe miasta.

Ludzie

Dlaczego mierzymy Kapitał Ludzki i Społeczny?

Ludzie są najważniejszym i najcenniejszym zasobem, określającym szanse rozwojowe miasta. We współczesnym świecie można kupić niemal wszystko: wynająć firmę reklamową, która dokona promocji miasta, znaleźć inwestorów, którzy wyłożą pieniądze na rozwój infrastruktury, zbudować sprawną administrację i system internetowej obsługi mieszkańców miasta. Ale nic nie zastąpi ludzi: ich kwalifikacji, zapału do pracy, aktywności w działalności gospodarczej i społecznej. Na dłuższą metę to właśnie ludzie – a szerzej mówiąc, Kapitał Ludzki i Społeczny, czyli zespół cech określających wartość posiadanych zasobów ludzkich – decydują o rozwoju ekonomicznym i o sukcesie miasta.

Wartość zasobów ludzkich zależy od wielu czynników. Na część z nich możemy wpływać w niewielkim stopniu (np. na strukturę demograficzną). Nie można również zmusić ludzi do działalności gospodarczej i społecznej – choć można starać się do niej zachęcać i ułatwiać wszelkie inicjatywy w tym zakresie. Ale w niektórych dziedzinach – np. edukacji albo rynku pracy – możliwości aktywnych działań ze strony władz miejskich są całkiem spore.

Definicja Kapitału Ludzkiego i Społecznego (KLS)

Kapitał Ludzki i Społeczny oznacza syntetyczną miarę wartości zasobów ludzkich, którymi dysponuje miasto. Za najważniejsze dla potrzeb pomyślnego rozwoju uznajemy pięć cech: demografię, wykształcenie, nastawienie mieszkańców do gospodarki rynkowej, funkcjonowanie na rynku pracy oraz aktywność społeczeństwa obywatelskiego.

KLS: sytuacja demograficzna

Sytuacja demograficzna miasta określona jest w pierwszej kolejności przez strukturę wieku oraz przez liczbę rodzących się dzieci. Zgodnie z przyjętą metodyką, podstawowe wskaźniki użyte do pomiaru KLS w zakresie demografii to: wskaźnik obciążenia demograficznego, udział osób starszych w ludności miasta oraz liczba urodzin dzieci na 1000 mieszkańców.

Demografia Lublina kształtuje się na poziomie średniej dla 12 największych metropolii. Wskaźnik obciążenia demograficznego wynosi 0,58 (co oznacza, że na 2 osoby w wieku produkcyjnym przypada nieznacznie więcej niż jedna osoba młodsza lub starsza) i jest to wynik lepszy, niż średnia wśród badanych wielkich miast Polski. Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wynosi 20,4%, zaś współczynnik urodzin jest nieznacznie niższy od średniej dla badanych 12 miast (9,32 dziecka na 1000 mieszkańców) – w Lublinie rodzi się 9,1 dzieci na 1000 mieszkańców.

*Przy średnim poziomie KLS
w zakresie demografii
dla 12 porównywanych miast
równym 100, KLS w Lublinie
w tym zakresie szacujemy
na poziomie 100,6.*

KLS: wykształcenie

We współczesnej gospodarce o jakości zasobów ludzkich decydują w znacznej mierze kwalifikacje. Pomiar wymaga więc dokonania analizy przeciętnego poziomu wykształcenia mieszkańców: im lepsze wykształcenie, tym bardziej atrakcyjnym miejscem staje się miasto do inwestowania i prowadzenia działalności.

W naszej metodyki, podstawowe wskaźniki użyte do pomiaru KLS w zakresie wykształcenia to odsetek osób z wykształceniem wyższym i średnim, liczba studentów szkół wyższych przypadających na 1000 mieszkańców oraz wskaźnik czytelnictwa gazet (procent ludności regularnie czytających jeden z 3 głównych dzienników ogólnokrajowych).

Sytuacja Lublina w zakresie wykształcenia ludności jest bardzo dobra. Odsetek ludności z wyższym wykształceniem wynosi 26,6%. Stosunek liczby studentów do liczby mieszkańców miasta należy w Lublinie do jednego z najwyższych wśród 12 największych metropolii. Wskaźnik czytelnictwa gazet jest wysoki i wynosi 16% (wartość średnia dla 12 badanych miast to 13%).

*Przy średnim poziomie dla 12
miast równym 100, KLS Lublina
w zakresie wykształcenia
wyliczamy na poziomie 113,4.*

Ludzie

KLS: stosunek do gospodarki rynkowej

Na perspektywy rozwoju wpływa też stosunek mieszkańców miasta do gospodarki rynkowej – tam, gdzie ludzie bardziej akceptują reguły rynku, łatwiej się też do niego dostosowują, są bardziej aktywni i odnoszą większe sukcesy gospodarcze.

Wskaźnikiem użytym do pomiaru KLS w tym zakresie jest zarejestrowany odsetek osób prowadzących działalność gospodarczą.

KLS: rynek pracy

Sytuacja na rynku pracy, z punktu widzenia kapitału ludzkiego, to przede wszystkim dostępność pracowników o poszukiwanych przez pracodawców kwalifikacjach. W mieście o wysokim kapitale ludzkim powinniśmy obserwować niską stopę bezrobocia.

KLS w zakresie rynku pracy mierzymy analizując stopę bezrobocia – ogólną oraz wyliczoną jedynie dla młodzieży.

KLS: aktywność społeczeństwa obywatelskiego

Wysoka aktywność społeczeństwa obywatelskiego oznacza, że w mieście istnieje duży kapitał społeczny – ludzie są gotowi do działań we wspólnym interesie.

KLS w zakresie aktywności społeczeństwa obywatelskiego mierzymy poprzez ilość zgłoszonych projektów do budżetu partycypacyjnego w przeliczeniu na liczbę mieszkańców oraz średnią frekwencję wyborczą (wybory parlamentarne 2011, wybory prezydenckie 2010, europejskie i samorządowe 2014).

Postawa prorynkowa wśród mieszkańców Lublina nie jest tak rozpowszechniona jak w innych największych metropoliach, choć nieco bardziej rozpowszechniona niż w pozostałych miastach wschodniej Polski. Miasto podejmuje inicjatywy celem pobudzenia gospodarczego mieszkańców (zwolnienia z podatku od nieruchomości, Lokalne Okienko Przedsiębiorczości) co może wpływać na wyższe wyniki we wschodniej części kraju. Odsetek osób prowadzących działalność gospodarczą kształtuje się na poziomie 8,7%.

KLS Lublina w zakresie stosunku do gospodarki rynkowej wynosi 86,5, przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100.

Sytuacja na rynku pracy Lublina stanowi wyzwanie. Stopa bezrobocia kształtuje się powyżej średniej dla 12 największych metropolii i wynosi 8,6%. Także bezrobocie wśród młodzieży wypada powyżej przeciętnej. Nie należy jednak zapominać, że w latach 2010-2014 poziom bezrobocia w mieście zmniejszył się i sukcesywnie się obniża.

W naszej ocenie ogólna ocena KLS w zakresie rynku pracy wygląda niekorzystnie dla Lublina. Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KLS wynosi dla miasta 68,0

Aktywność społeczeństwa obywatelskiego jest silną stroną Lublina. Zauważalne jest zaangażowanie mieszkańców miasta w życie społeczno-polityczne zarówno na szczeblu lokalnym – odsetek projektów do budżetu obywatelskiego w przeliczeniu na 1000 mieszkańców jest w Lublinie znacząco wyższy niż średnia dla 12 badanych miast) jak i ogólnopolskim – przeciętna frekwencja wyborcza w mieście wyniosła 48% i była równa średniej dla objętych badaniem metropolii.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KLS w zakresie aktywności społecznej wyliczamy dla Lublina na poziomie 110,5.

Ludzie – Podsumowanie

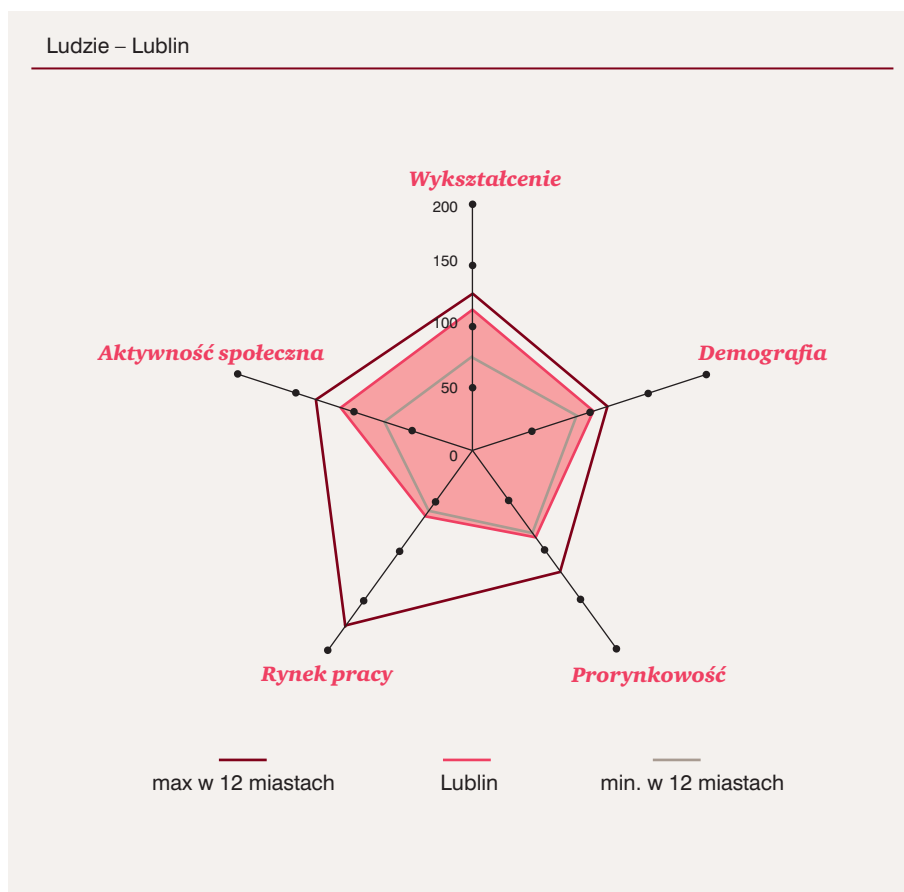
Kapitał Ludzki i Społeczny Lublina: pomiar łączny

Przy średnim poziomie dla 12 metropolii równym 100, łączny Kapitał Ludzki i Społeczny Lublina szacujemy na 95,8.

Do silniejszych stron można zaliczyć aktywność społeczną obywateli i wysoki poziom wykształcenia mieszkańców. Lublin to prężnie działający ośrodek akademicki polski wschodniej.

Istotnym wyzwaniem miasta jest relatywnie wysokie (jak na średnią dla 12 największych metropolii) bezrobocie, szczególnie wśród młodzieży, oznaczające że potencjał ludzki nie jest w pełni wykorzystany. Miasto powinno także z większym zdecydowaniem zwrócić się w stronę prywatnych przedsiębiorców i dalej wsłuchiwać się w ich potrzeby, aby zwiększać liczbę zakładanych przedsiębiorstw. Szansą na redukcję bezrobocia mogą być również unijne programy i fundusze, czego przykładem jest realizowany obecnie przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie projekt "Outplacement – dla oświaty".

Młode i aktywne społeczeństwo Lublina może okazać się receptą na sukces miasta w przyszłości. Budowaniu wysokiego kapitału ludzkiego i społecznego powinno towarzyszyć w naszej ocenie dalsze wspieranie edukacji.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, łączny Kapitał Ludzki i Społeczny Lublina szacujemy na

95,8

Kapitał Jakości Życia w znacznej mierze determinuje ocenę, w jakim stopniu miasto stanowi dobre miejsce do życia i pracy.

Jakość Życia

Dlaczego mierzymy Kapitał Jakości Życia?

Miasto, które chce odnieść długookresowy sukces gospodarczy, musi umieć stworzyć swoim mieszkańcom dobre warunki życia. Wysoka jakość życia w mieście powoduje, że ludzie chętnie decydują się tu właśnie mieszkać i pracować, poszukiwani specjaliści odrzucają oferty przeniesienia się do innych ośrodków krajowych lub zagranicznych, a inwestorzy chętniej podejmują decyzję o ulokowaniu to swojej działalności. Wysoka jakość życia oznacza również dumę i zadowolenie ze swojego miasta, podczas gdy niska jakość życia rodzi rozczarowanie i frustrację.

Na ocenę jakości życia w mieście składa się wiele czynników. Ważną rolę odgrywa stan środowiska naturalnego, istotna jest także dostępność wysokiej jakości usług medycznych i edukacyjnych, na które mogą liczyć mieszkańcy. Ogromne znaczenie ma poczucie bezpieczeństwa – w mieście, w którym go brakuje, nawet najwspanialsze centra rozrywkowe i najlepsze usługi nie są w stanie spowodować, by mieszkańcy i goście czuli się naprawdę dobrze.

Definicja Kapitału Jakości Życia (KJZ)

Kapitał Jakości Życia w znacznej mierze determinuje ocenę, w jakim stopniu miasto stanowi dobre miejsce do życia i pracy. Przy pomiarze KJZ bierzemy pod uwagę pięć aspektów jakości życia: stan środowiska naturalnego, poziom usług medycznych, poziom usług edukacyjnych, odczucie bezpieczeństwa oraz nowo dodany wskaźnik uciążliwości ruchu drogowego.

KJZ: stan środowiska naturalnego

Miasta o dobrym stanie środowiska naturalnego dają swoim mieszkańcom daleko większe poczucie komfortu i zadowolenia z życia niż miasta zatrute. Trzeba jednak pamiętać, że w dziedzinie ekologii – jak w wielu innych – obiegowe sądy są często trudne do zwalczania, a spektakularne porażki lub sukcesy (np. pojawienie się niewidzianych od lat gatunków ptaków lub ryb) robią często większe wrażenie od rzeczywistych pomiarów stopnia zanieczyszczenia środowiska.

Wybrane wskaźniki, których używamy do pomiaru KJZ w zakresie stanu środowiska naturalnego, to: pomiar zanieczyszczenia powietrza (indeks emisji różnego typu zanieczyszczeń gazowych i pyłowych) oraz procent oczyszczanych ścieków.

Stan środowiska naturalnego w Lublinie należy uznać za bardzo dobry. Poziom zanieczyszczenia powietrza w mieście należy do jednego z najniższych wśród 12 największych metropolii. Na korzyść Lublina przemawia także fakt, że oczyszczane jest 100% ścieków.

Przy średnim poziomie KJZ w zakresie stanu środowiska naturalnego dla 12 miast równym 100, KJZ w obszarze stanu środowiska naturalnego w Lublinie wyznaczamy na poziomie 115,5.

Jakość Życia

KJZ: jakość opieki zdrowotnej

Dostępność odpowiedniej jakości usług medycznych jest jednym z czynników które w największym stopniu rzutują na ocenę warunków życia w mieście. Przy generalnych problemach, które mają w tym zakresie wszystkie miasta Polski, sytuacja poszczególnych metropolii jest bardzo zróżnicowana.

Podstawowe wskaźniki, które wybraliśmy do pomiaru KJZ w zakresie usług medycznych to liczba lekarzy przypadająca na 1000 mieszkańców, wskaźnik śmiertelności niemowląt, liczbę punktów zdobytych w rankingu przez placówki służby zdrowia na terenie miasta (ranking szpitali Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia i 'Rzeczpospolitej') oraz przeciętny czas oczekiwania na wizytę u specjalisty (ginekologa).

Sytuacja w zakresie dostępności dobrej jakości usług medycznych jest w Lublinie wyjątkowo dobra na tle innych miast. Liczba lekarzy na 1000 mieszkańców kształtuje się w mieście na najwyższym spośród badanych miast poziomie. Śmiertelności niemowląt, uważana za najbardziej syntetyczny miernik zdrowotności ludności i funkcjonowania służby zdrowia, jest na niskim poziomie i wynosi 3,5 zgonów na 1000 urodzeń żywych (średni wskaźnik dla 12 miast wynosi 4,3). Czas oczekiwania na wizytę u specjalisty kształtuje się w Lublinie na poziomie zbliżonym do średniej dla badanej grupy miast. Wyzwaniem dla miasta będzie jedynie mniejsza od średniej liczba punktów, jakie zdobyły lubelskie placówki ochrony zdrowia w ogólnopolskich rankingach.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KJZ w Lublinie w tym zakresie wynosi 117,9.

KJZ: jakość edukacji

Jakość usług edukacyjnych jest często jednym z pierwszych pytań padających przy porównaniu ogólnej jakości życia w mieście. Z jednej strony dobre szkoły, do których można posłać dzieci i wysoko notowane wyższe uczelnie przyciągają nowych mieszkańców i ułatwiają decyzję o osiedleniu się – czasowo, lub na stałe (wpływa to na dostępność wysoko wykwalifikowanych pracowników). Z drugiej strony, dobra edukacja pozwala na szybszy awans cywilizacyjny i gospodarczy miasta, wpływając na sądy o perspektywach jego rozwoju.

Wskaźnikami, których używamy do pomiaru KJZ są: punkty zdobyte przez najważniejsze uczelnie miasta w rankingu wyższych uczelni (ranking 'Perspektyw'), wskaźnik zdawalności matur w roku 2014.

Oceniamy, że jakość usług edukacyjnych w Lublinie prezentuje się na umiarkowanym poziomie. W rankingu uczelni wyższych lubelskie placówki wypadły nieznacznie poniżej dla 12 największych metropolii. Ocenę poprawia wysoki wskaźniki zdawalności egzaminów maturalnych na poziomie 77% (wobec 75% przeciętnie w 12 miastach).

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KJZ w Lublinie w zakresie jakości edukacji kształtuje się na poziomie 97,6.

Jakość Życia

KJZ: odczucie bezpieczeństwa

Poczucie bezpieczeństwa ma wiele wymiarów: ważne jest zarówno fizyczne bezpieczeństwo mieszkańców (skala przestępczości i bezpieczeństwo ruchu drogowego), ochrona przed klęskami żywiołowymi i nieszczęśliwymi wypadkami, a także poczucie bezpieczeństwa w zakresie zdrowia i możliwości znalezienia pracy.

W pomiarze KJZ w zakresie odczucia bezpieczeństwa ograniczyliśmy się do sfery bezpieczeństwa fizycznego i użyliśmy jako wskaźników: liczby odnotowanych przestępstw oraz liczby kolizji i wypadków drogowych (wszystko w odniesieniu do liczby mieszkańców) oraz liczby kamer w monitoringu miejskim na kilometr kwadratowy powierzchni miasta.

W zakresie zapewnienia mieszkańcom i gościom odpowiedniego bezpieczeństwa Lublin wypada bardzo dobrze. Liczba kolizji i wypadków drogowych utrzymuje się znacznie poniżej średniej, stosunkowo niska jest także liczba odnotowanych przestępstw. Lublin posiada także bardzo dobrze rozwiniętą sieć monitoringu miejskiego.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KJZ w Lublinie w zakresie bezpieczeństwa kształtuje się na poziomie 118,4. Jest to najlepszy wynik w tej kategorii odnotowany w badaniu.

KJZ: uciążliwość ruchu drogowego

Uciążliwość ruchu drogowego jest nowym obszarem, wprowadzonym do pomiaru w bieżącym raporcie. Długi czas spędzany w korkach oznacza zarówno wyraźne pogorszenie jakości życia, jak realne straty gospodarcze.

W pomiarze KJZ w zakresie uciążliwości ruchu drogowego użyliśmy jako wskaźników: wskaźnika uciążliwości korków (mierzonego jako wzrost czasu potrzebnego na przejazd z centrum miasta do największych dzielnic mieszkaniowych w godzinach szczytu) oraz liczby samochodów na kilometr kwadratowy.

Przyjęte w badaniu kryteria pozwalają sądzić, że uciążliwość ruchu drogowego nie stanowi dla Lublina poważnego problemu. Ilość samochodów na km² jest co prawda w Lublinie większa niż wartość średnia w tym obszarze dla badanych miast, jednak nie przekłada się to negatywnie na czas jaki mieszkańcy tracą w korkach (przejazd z centrum do dzielnic mieszkaniowych wydłuża się tam w godzinach szczytu jedynie o 15%).

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KJZ w Lublinie w zakresie uciążliwości ruchu drogowego kształtuje się na poziomie 161,5.

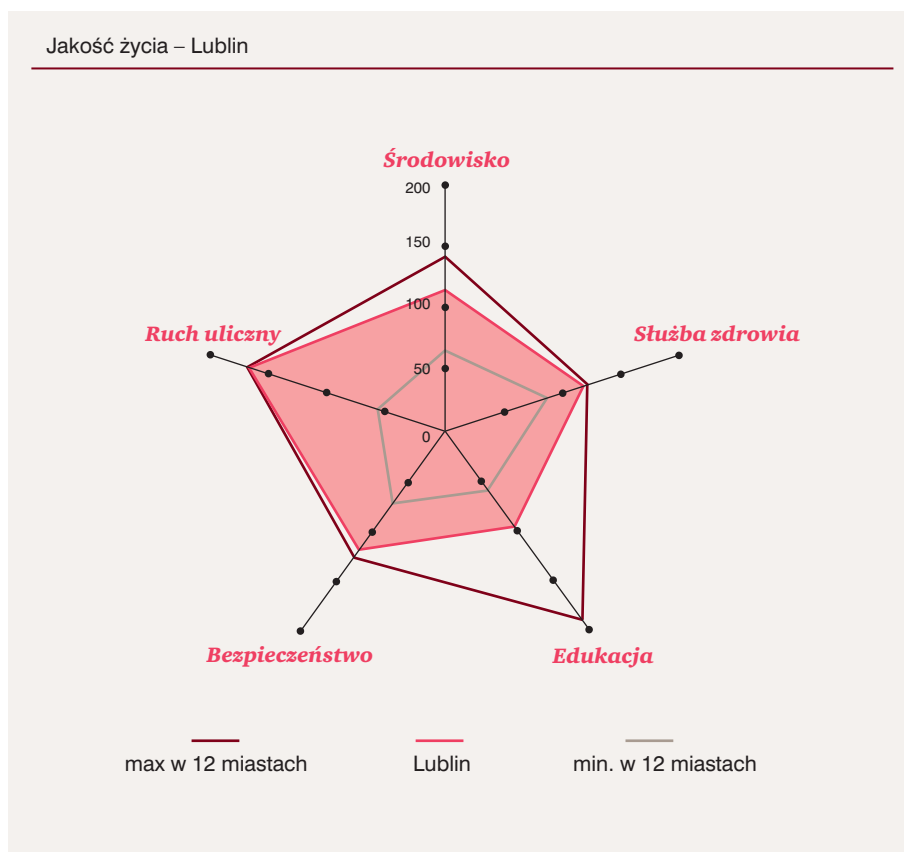
Jakość Życia – Podsumowanie

Kapitał Jakości Życia Lublina: pomiar łączny

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Jakości Życia w Lublinie kształtuje się na poziomie 122,2.

Jakość Życia w Lublinie jest zdecydowanie silną stroną miasta. Miasto radzi sobie bardzo dobrze w zakresie stanu środowiska naturalnego i zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom i gościom. Ruch uliczny nie jest w Lublinie uciążliwy, zarówno w godzinach szczytu jak i poza nimi. Opieka zdrowotna również stoi w mieście na przyzwoitym poziomie.

Jedynym wyzwaniem może być podniesienie oferty edukacyjnej oferowanej przez ośrodku akademickie, jednak miasto nie ma na nie bezpośredniego wpływu. Miasto posiada rozpoznawalne w całej Polsce uczelnie wyższe i może w większym stopniu wykorzystywać ich potencjał.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Jakości Życia w Lublinie wyznaczamy na poziomie

122,2

Kapitał Kultury i Wizerunku jest miarą tego, w jaki sposób miasto jest postrzegane – zarówno przez własnych mieszkańców, jak przez osoby z zewnątrz.

Wizerunek

Dlaczego mierzymy Kapitał Kultury i Wizerunku?

We współczesnym świecie i współczesnej gospodarce, decyzje o kupnie towarów i usług podejmujemy nie tylko na podstawie ich rzeczywistych walorów, ale na podstawie naszych wyobrażeń o produkcie. Ważne jest to, co kojarzy nam się z daną marką: jej prestiż, jakość, zaufanie które do niej mamy. Z miastami jest podobnie. Obok tego, co miasto oferuje mieszkańcom i firmom, niesłychanie istotne jest to, z czym miasto się nam kojarzy, czyli jego wizerunek. Miasto o wizerunku miejsca dynamicznego, przyjaznego, interesującego, dobrego do życia, przyciągnie zarówno turystów, jak inwestorów.

Wizerunek miasta zależy od wielu czynników. Wiele znaczą obiegowe sądy i generalne wyobrażenia o mieście, które często niełatwo zmienić (zwłaszcza sądy negatywne – albo po prostu brak jakiegokolwiek rozpoznawalnego wizerunku). Ogromną rolę odgrywają także czynniki kulturowe – i to dotyczące zarówno kultury wysokiej, interesującej głównie dla elit intelektualnych, jak kultury życia codziennego, z którą spotykamy się wszyscy na każdym kroku.

Definicja Kapitału Kultury i Wizerunku (KKW)

Kapitał Kultury i Wizerunku jest miarą tego, w jaki sposób miasto jest postrzegane – zarówno przez własnych mieszkańców, jak przez osoby z zewnątrz. Przy pomiarze KKW bierzemy pod uwagę trzy cechy: generalne opinie o mieście, kulturę wysoką oraz kulturę życia codziennego.

KKW: generalny wizerunek miasta

Generalny wizerunek dotyczy zarówno ogólnej rozpoznawalności i powszechnie uznanej atrakcyjności miasta, jak postrzegania tradycyjnych walorów jego mieszkańców (np. tradycji solidności i pracowitości).

Zgodnie z naszą metodyką, podstawowe wskaźniki użyte do pomiaru KKW w zakresie generalnego wizerunku to: liczba „dobrych skojarzeń” związanych z miastem dostępna w Internecie (np. ilości stron WWW z nazwą miasta i użytym słowem „kultura”), liczba odwiedzających miasto turystów zagranicznych, ilość recenzji atrakcji turystycznych zgłaszanych w serwisie tripadvisor, obserwowana skala przedsiębiorczości.

Z analizy wynika, że w zakresie generalnego wizerunku sytuacja Lublina prezentuje obszary do poprawy.

Miasto przyciąga ograniczoną liczbę turystów. Lublin jest jeszcze niedostatecznie dostrzegalny w Internecie, a jego atrakcje turystyczne nie są dostatecznie komentowane na portalach podróżniczych. Odsetek osób prowadzących działalność gospodarczą w Lublinie stanowi wyzwanie, którego celem powinno być zbudowanie wizerunku Lublina jako miasta dynamicznego biznesowo.

Przy średnim poziomie KKW w zakresie ogólnego wizerunku dla 12 miast równym 100, KKW w obszarze generalnego wizerunku miasta szacujemy na poziomie 45,4.

Wizerunek

KKW: kultura wysoka

Na wizerunek miasta w znacznej mierze składa się jego aktywność w zakresie kultury wysokiej. Choć z usług kultury wysokiej korzysta zazwyczaj stosunkowo niewielki odsetek mieszkańców i gości, to właśnie znaczące wydarzenia kulturalne najłatwiej przebijają się do opiniotwórczych mediów i kształtują obraz miasta jako miejsca interesującego, atrakcyjnego i pociągającego.

Podstawowe wskaźniki, które wybraliśmy do pomiaru KKW w zakresie kultury wysokiej, to: budżet miasta na kulturę, liczba koncertów, festiwali filmowych, teatralnych i muzyki poważnej, a także liczba uczestników największych koncertów (wszystkie wskaźniki odniesione do liczby mieszkańców).

W obszarze kultury wysokiej ocena Lublina prezentuje obszary do poprawy. Środki przeznaczone na kulturę kształtują się nieznacznie poniżej średniej w badanej grupie miast. Liczba festiwali i koncertów w Lublinie jest niższa niż średnia dla 12 największych metropolii, jednak w skali ogólnokrajowej należy odnotować ich rangę na uwagę zasługują tu: Noc Kultury czy Ogólnopolski Festiwal Piosenki Artystycznej „Wschody”. Zdecydowanie lepiej jest w przypadku koncertów muzyki poważnej i festiwali teatralnych, których w przeliczeniu na mieszkańca jest w Lublinie więcej, niż w badanej grupie miast.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KKW w Lublinie w zakresie kultury wysokiej wynosi 67,9.

KKW: kultura życia codziennego

Większość mieszkańców i gości miasta wyraża sobie ogólne zdanie na jego temat na podstawie kultury życia codziennego: oferowanego wyboru restauracji, hoteli, liczby przyzwoitych kin, możliwości relaksu w parkach lub udziału w popularnych imprezach masowych.

Wskaźnikami, których używamy do pomiaru KKW w tym zakresie są: liczba uczestników imprez masowych w mieście, liczba miejsc dostępnych w kinach, liczba restauracji oraz ilość punktów przyznanych restauracjom wysokiej klasy przez przewodnik kulinarny Gault et Millau (2015), liczba miejsc na stadionach sportowych (wraz ze znajdującymi się w budowie), liczba basenów oraz powierzchnia terenów zielonych w granicach administracyjnych miasta (wszystko w przeliczeniu na liczbę mieszkańców).

Oferta kultury życia codziennego w Lublinie może również stanowić wyzwanie dla miasta. Wszystkie użyte do pomiaru tej kategorii wskaźniki kształtują się w Lublinie poniżej wartości średniej dla 12 największych metropolii. Lublinianie nie wykorzystują w pełni oferty imprez masowych, istotne byłoby zwiększenie dostępnych miejsc w kinach w przeliczeniu na jednego mieszkańca oraz ilość terenów zielonych do podniesienia jakości życia w mieście.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KKW w Lublinie osiąga w obszarze kultury życia codziennego poziom równy 67,2.

Wizerunek – Podsumowanie

Kapitał Kultury i Wizerunku Lublina: pomiar łączny

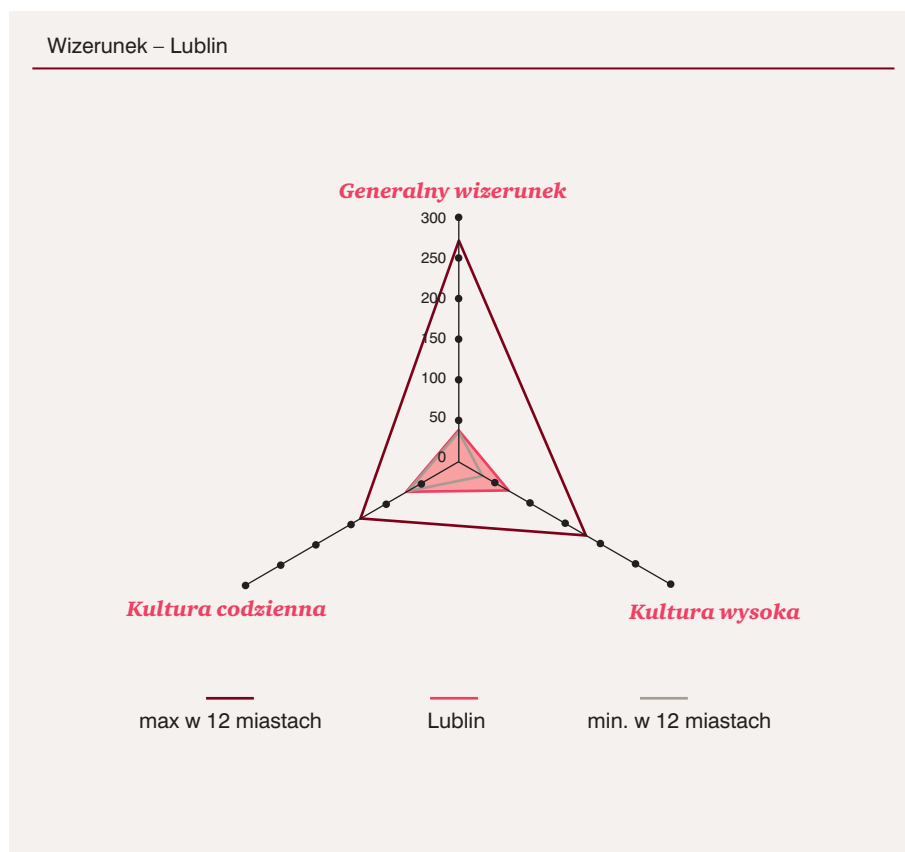
Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Kultury i Wizerunku Lublina wynosi 60,1.

Lublin, to jedno z najstarszych miast Polski. Pełne zabytków i miejsc związanych z przełomowymi wydarzeniami w historii naszego kraju pozostaje praktycznie nierozpoznawalne w świecie. Liczba przyciąganych turystów nie odpowiada możliwościom i aspiracjom miasta. Ważnym zadaniem władz miasta jest przełamywanie tego stanu.

Za przejaw takiego działania można uznać inicjatywę „Wschód Kultury”, wydarzenie mające na celu integrację środowisk artystycznych miast polski wschodniej – Lublina, Rzeszowa i Białegostoku z artystami krajów Partnerstwa Wschodniego. Prócz walorów kulturalnych, wydarzenia tego typu pomagają zwalczać stereotyp miasta Polski B, który przyłgnął do Lublina i pozostałych miast-organizatorów.

Lublin jest jednym z niewielu miast, które wdraża Strategię Rozwoju Kultury, która pozwoli na skuteczne wykorzystanie niewątpliwych atutów, jakie posiada ten ośrodek.

Miasto od wieków pełniło rolę zwornika pomiędzy tradycją a nowoczesnością, było swoistą bramą dla przybywających do Polski mieszkańców wschodu Europy. Czas, aby ta brama otworzyła się ponownie na turystów zagranicznych.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Kultury i Wizerunku Lublina wynosi

60,1

Kapitał Instytucjonalno-Demokratyczny określa funkcjonowanie instytucji zarządzających miastem: władz miejskich, administracji publicznej, służb porządkowych.

Instytucje

Dlaczego mierzymy Kapitał Instytucjonalno-Demokratyczny?

Kapitał Instytucjonalno-Demokratyczny określa funkcjonowanie instytucji zarządzających miastem: władz miejskich, administracji publicznej, służb porządkowych. Jest on również odbiciem aktywności obywatelskiej mieszkańców oraz sprawności funkcjonowania mechanizmów demokratycznych i komunikacji pomiędzy władzami i społeczeństwem.

W miastach, które dysponują wysokim Kapitałem Instytucjonalno-Demokratycznym, łatwiej jest wypracować i realizować spójną strategię rozwoju. Poddane demokratycznej kontroli władze wywiązują się lepiej ze swoich obowiązków, posiadają silniejszy mandat społeczny do zarządzania miastem, a aktywność mieszkańców wspomaga je w realizacji wspólnie ustalonych celów. W takiej sytuacji łatwiej o sukces w zakresie rozwoju gospodarczego i społecznego.

Definicja Kapitału Instytucjonalno-Demokratycznego (KID)

Na Kapitał Instytucjonalno-Demokratyczny miasta składa się zarówno jakość działania władz miasta, jak aktywność jego mieszkańców oraz dobra komunikacja na linii władze-mieszkańcy.

Pomiaru rozwoju KID dokonujemy w trzech płaszczyznach: oceny sprawności funkcjonowania instytucji miejskich (władz i administracji publicznej), ich wysiłków na rzecz wywiązania się z jednej z najważniejszych funkcji – zapewnienia mieszkańcom bezpieczeństwa, oraz aktywności instytucji pozarządowych.

KID: sprawność administracji

Ocena sprawności funkcjonowania władz i administracji ma dwojakie znaczenie. Z jednej strony, w grę wchodzi rzeczywiste oceny, bazujące na doświadczeniach mieszkańców miasta i odwiedzających je gości. Z drugiej strony, na opinie te znaczący wpływ ma sposób komunikowania się władz ze społeczeństwem: włączenie mieszkańców do procesu tworzenia strategii rozwoju oraz odpowiednie wyjaśnianie problemów i celów prowadzonych działań.

Podstawowymi wskaźnikami użytymi do pomiaru KID w zakresie sprawności instytucji miejskich są: wydatki na administrację (w relacji do liczby ludności), czas oczekiwania na wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę (według ocen Związku Firm Deweloperskich), wskaźniki dostępności urzędów (dostosowane do potrzeb mieszkańców: godziny otwarcia urzędów, możliwość załatwienia spraw przez internet na platformie epuap), ilość hotspotów samorządowych (nowy wskaźnik w tej edycji badania), udział budżetu partycypacyjnego w wydatkach łącznych miasta (nowy wskaźnik).

W zakresie sprawności działania instytucji miejskich sytuacja w Lublinie zarysowuje obszary do poprawy. Spośród badanych miast Lublin osiągnął wynik poniżej średniej dla 12 największych metropolii w tej kategorii.

Wydatki na administrację publiczną plasują się poniżej średniej w grupie analizowanych miast. Ma to wpływ na jakość usług świadczonych przez administrację, jak np. czas potrzebny na uzyskanie pozwolenia na budowę.

Wyzwaniem jest także ilość spraw, jakie można załatwić przy wykorzystaniu platformy epuap.

Na korzyść Lublina przemawia wysoki udział projektów wybranych w ramach budżetu partycypacyjnego w wydatkach łącznych miasta. Dostępność urzędów dla mieszkańców kształtuje się w Lublinie na poziomie zbliżonym do średniej dla 12 miast.

Przy średnim poziomie KID w zakresie sprawności administracji dla 12 miast równym 100, KID Lublina szacujemy na 79,8.

Instytucje

KID: nakłady na bezpieczeństwo publiczne

Ocena instytucji miejskich opiera się w dużym stopniu na ich działaniach w niewrażliwym obszarze bezpieczeństwa: skali wydatków na służby odpowiedzialne za porządek i bezpieczeństwo, współpracy z mieszkańcami, umiejętności zdobycia zaufania mieszkańców do służb porządkowych. Warto zauważyć, że pozytywna ocena działań władz w tym zakresie nie musi być tożsama z wysokim poczuciem bezpieczeństwa (uwzględnionym w Kapitale Jakości Życia) – są miasta o wysokiej przestępczości, gdzie władze dokonują dużego wysiłku i miasta, gdzie mimo mniejszych nakładów na bezpieczeństwo przestępczość jest niewielka.

W pomiarze KID w zakresie bezpieczeństwa użyliśmy jako wskaźników: wydatków miasta na bezpieczeństwo, liczby policjantów i strażników miejskich (wszystko w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) oraz procentu wykrywalności sprawców przestępstw.

Poziom nakładów na bezpieczeństwo publiczne w Lublinie jest satysfakcjonujący – wydatki na ten cel kształtują się nieznacznie poniżej średniej dla badanych ośrodków miejskich. Stosunek liczby policjantów i strażników miejskich w odniesieniu do liczby mieszkańców oraz wykrywalność przestępstw przyjmują w Lublinie wartość zbliżoną do średniej dla wszystkich objętych badaniem miast.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KID w Lublinie w zakresie nakładów na bezpieczeństwo kształtuje się na poziomie 99,3.

KID: aktywność instytucji pozarządowych

Wysoka aktywność instytucji pozarządowych służy lepszemu funkcjonowaniu mechanizmów demokratycznych, wzmocnieniu demokratycznej kontroli działania władz, wytworzeniu stosunków partnerstwa pomiędzy mieszkańcami miasta i władzami oraz większej skali współdziałania mieszkańców przy wypracowaniu i wdrażaniu strategii rozwoju miasta.

KID w zakresie aktywności instytucji pozarządowych mierzymy poprzez analizę źródeł internetowych, pomiar ilości zarejestrowanych w mieście organizacji pozarządowych oraz odsetek głosów oddanych na ruchy miejskie w wyborach do rad miasta w roku 2014 (nowy wskaźnik w badaniu).

Obserwowana w Lublinie aktywność instytucji pozarządowych jest w bardzo wysoka – na 1000 mieszkańców zarejestrowano 6,3 organizacji, podczas gdy przeciętna w pozostałych badanych miastach wynosi 5,7. Lubelskie organizacje pożytku publicznego są także znakomicie rozpoznawalne w Internecie.

Zaufaniem ludności miasta cieszą się przedstawiciele ruchów miejskich, którzy w ostatnich wyborach samorządowych uzyskali poparcie 13% głosujących, co jest wynikiem powyżej średniej.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, wynik Lublina w tym zakresie obliczamy na poziomie 124,7. To najwyższy wynik w tej kategorii wśród wszystkich badanych miast.

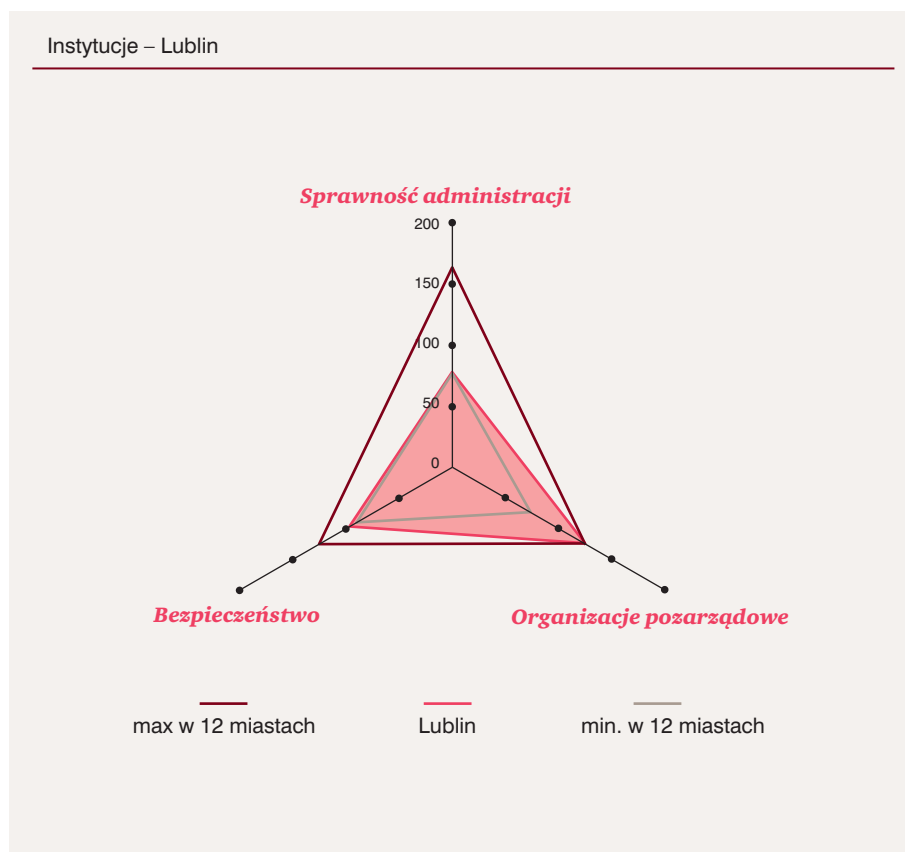
Instytucje – Podsumowanie

Kapitał Instytucjonalno-Demokratyczny Lublina: pomiar łączny

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Instytucjonalno-Demokratyczny Lublina wynosi 101,2.

Wyznaczony dla Lublina Kapitał Instytucjonalno-Demokratyczny jest jednym z wyższych w grupie badanych wielkich miast. Szczególnie pozytywnie wyróżnia się sprawność działania organizacji pozarządowych.

Obszarem wymagającym poprawy jest funkcjonowanie administracji publicznej. Szczególnie istotne wydają się być poprawa efektywności funkcjonowania urzędów oraz zwiększenie dostępności do usług świadczonych przez administrację lokalną drogą elektroniczną.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Instytucjonalno-Demokratyczny Lublina wynosi

101,2

Posiadany Kapitał Techniczny i Infrastrukturalny rzutuje silnie na atrakcyjność miasta jako miejsca do życia i prowadzenia działalności gospodarczej.

Infrastruktura

Dlaczego mierzymy Kapitał Techniczny i Infrastrukturalny?

Szeroko rozumiana infrastruktura, którą dysponuje miasto – sprawny transport, zasoby mieszkaniowe, infrastruktura usługowa oraz niezbędne we współczesnym świecie do życia i prowadzenia działalności media (zarówno tradycyjne, jak energia czy woda, jak nowoczesne, jak internet) – stanowi niezbędny warunek sprawnego funkcjonowania metropolii.

Bez sprawnej infrastruktury wzrasta uciążliwość życia mieszkańców, gwałtownie pogarsza się wizerunek miasta oraz spada jego atrakcyjność jako miejsca lokalizowania inwestycji. Warto zauważyć, że infrastruktura to nie tylko budowle, sprzęt i instalacje – to również sprawność organizacyjna firm i spółek komunalnych, pozwalająca na pełne wykorzystanie posiadanych zasobów infrastrukturalnych. Faktyczny poziom Kapitału Technicznego i Infrastrukturalnego zależy również często od tego, na ile sprawne funkcjonują rynki usług, mediów oraz rynek mieszkaniowy. W mieście posiadającym duże zasoby mieszkaniowe, ale niesprawnie funkcjonujący rynek, wynajęcie lub zakup odpowiedniego lokum może być równie trudne, jak w mieście, w którym mieszkań po prostu brak.

Definicja Kapitału Technicznego i Infrastrukturalnego (KTI)

Posiadany Kapitał Techniczny i Infrastrukturalny rzutuje silnie na atrakcyjność miasta jako miejsca do życia i prowadzenia działalności gospodarczej. Ocena KTI opiera się zazwyczaj na rzeczywistych doświadczeniach i spostrzeżeniach mieszkańców miasta i odwiedzających je gości.

Szeroko rozpowszechnione złe oceny mogą zrujnować wizerunek metropolii, nawet jeśli w innych dziedzinach radzi sobie ona nieźle.

Pojęcie Kapitału Technicznego i Infrastruktury zawiera różne formy majątku służącego zaspokajaniu potrzeb miasta. Za najważniejsze dla potrzeb pomyślnego rozwoju uznaliśmy cztery rodzaje infrastruktury: infrastrukturę komunikacyjną, infrastrukturę energetyczną i informatyczną, infrastrukturę mieszkaniową, oraz infrastrukturę handlowo-usługową.

KTI: komunikacja

Ogólna ocena sprawności sieci komunikacyjnej w mieście wymaga wzięcia pod uwagę wielu czynników: infrastruktury drogowej, alternatywnych form ruchu drogowego, jakości funkcjonowania transportu zbiorowego oraz jakości połączeń miasta ze światem zewnętrznym.

Wybrane wskaźniki, których używamy do pomiaru KTI w zakresie komunikacji to: gęstość sieci drogowej, gęstość sieci ścieżek rowerowych i buspasów, ilość miejsc w transporcie publicznym w relacji do liczby ludności, istnienie autostradowej obwodnicy (pełnej lub częściowej), a także liczba i jakość połączeń miasta ze światem zewnętrznym: ilość bezpośrednich połączeń lotniczych i promowych (lotniska w promieniu 75 km), czas jazdy najszybszym pociągiem do 5 największych miast Polski, jakość połączeń drogowych z 5 największymi miastami Polski. Choć nie są to wszystkie wskaźniki, które można by wziąć pod uwagę, dają one pewien obraz stopnia rozwoju i jakości infrastruktury komunikacyjnej miasta.

W zakresie infrastruktury transportowej sytuacja Lublina wymaga dalszego rozwoju. Miastu potrzebne są inwestycje infrastrukturalne.

Gęstość sieci drogowej w Lublinie kształtuje się na poziomie zbliżonym do średniej, podobnie jak gęstość sieci ścieżek rowerowych. Ilość miejsc dostępnych w lubelskich autobusach i trolejbusach jest zdecydowanie niższa niż średnia dla 12 największych metropolii. Sprawność transportu miejskiego ogranicza także znikome pokrycie miasta buspasami. W pobliżu miasta przebiega nowo wybudowana droga ekspresowa S12, która stanowi obwodnicę Lublina, rozpoczęła się także budowa trasy S17. Dlatego też, podróż samochodem z Lublina do 5 największych miast Polski trwa najdłużej (w porównaniu do czasu średniego dla 12 badanych miast). Szybsza – choć nadal w czasie poniżej średniej – jest podróż na tej samej trasie przy użyciu kolei. Lublin doczekał się także nowoczesnego lotniska w Świdniku.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KTI w zakresie komunikacji w Lublinie wynosi 66,0, co jest najsłabszym wynikiem w tej kategorii wśród objętych badaniem miast.

Infrastruktura

KTI: mieszkania

Łatwość, z jaką można w mieście za rozsądną cenę wynająć lub kupić mieszkanie lub dom zależy zarówno od posiadanych przez miasto zasobów mieszkaniowych (ich ilości oraz jakości), jak od sprawności działania rynku mieszkaniowego. Im lepiej działa rynek mieszkaniowy, tym łatwiej pozyskać i utrzymać w mieście wysoko wykwalifikowanych pracowników i przyciągnąć nowych inwestorów.

Podstawowe wskaźniki, które stosujemy do pomiaru KTI w zakresie mieszkań to liczba mieszkań na 1000 mieszkańców, wskaźniki jakości zasobów mieszkaniowych (odsetek mieszkań wyposażonych w łazienkę), tempo wzrostu zasobów mieszkaniowych oraz przeciętne ceny mieszkań na rynku wtórnym.

Zasoby mieszkaniowe w Lublinie kształtują się na poziomie poniżej wartości przeciętnej. Na 1000 mieszkańców przypada średnio 420 mieszkań, podczas gdy średnia dla 12 największych metropolii wynosi 441. Tempo przyrostu liczby nowych mieszkań może zostać przyspieszone. Lokale charakteryzują się stosunkowo dobrą jakością, a ceny mieszkań na rynku wtórnym kształtują się w Lublinie na poziomie nieznacznie niższym niż średnia w 12 analizowanych miastach.

Przy przeciętnym poziomie dla 12 miast równym 100, KTI w Lublinie w zakresie zasobów mieszkaniowych wynosi 95,4.

KTI: media

Bez sprawnie i w niezawodny sposób dostarczonych mediów trudno miastu zdobyć wizerunek miejsca, w którym można wygodnie żyć, a przede wszystkim skutecznie prowadzić działalność gospodarczą. Dotyczy to zarówno mediów tradycyjnych (energia, gaz, woda), jak mediów nowoczesnych, umożliwiających rozwój innowacyjny i wykorzystujący w pełni wiedzę i umiejętności mieszkańców (telekomunikacja, internet).

Wskaźnikami, których używamy do pomiaru KTI w tym zakresie są: liczba użytkowników internetu (szacowana w oparciu o liczbę ogłoszeń lokalnych na portalu OLX), dostęp do szerokopasmowego internetu, zużycie energii przez gospodarstwa domowe (ściśle powiązane z posiadanymi przez nie zasobami dóbr trwałego użytkowania), odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej.

Pod względem mediów sytuacja w Lublinie jest dobra. Dostęp do szerokopasmowego Internetu, podobnie jak liczba użytkowników korzystających z zasobów sieci kształtuje się w mieście na poziomie zbliżonym do średniej. W przypadku mediów tradycyjnych zużycie energii elektrycznej kształtuje się na poziomie zdecydowanie poniżej średniej. Z kolei odsetek ludności korzystający z kanalizacji jest bliski wartości przeciętnej.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KTI w Lublinie w zakresie mediów kształtuje się na poziomie 95,4.

KTI: handel i usługi

Różnorodne usługi rynkowe, w tym zwłaszcza usługi handlowe, finansowe, hotelarskie i gastronomiczne tworzą niezbędną infrastrukturę rynkową potrzebną dla sprawnego funkcjonowania gospodarki miasta. Usługi te są zazwyczaj w wysokim stopniu wzajemnie skorelowane: miasta oferujące np. duże, nowoczesne powierzchnie handlowe oferują również wysoki poziom pozostałych usług rynkowych.

W pomiarze KTI w zakresie usług użyliśmy jako wskaźników: rozmiar nowoczesnej powierzchni handlowej, liczbę bankomatów oraz liczbę sklepów, hoteli i restauracji na 1000 mieszkańców.

Sytuację Lublina w zakresie handlu i usług można określić jako zróżnicowaną. Wskaźnik powierzchni handlowej jest zdecydowanie wysoki i wynosi 894 m² na 1000 mieszkańców (średnia w 12 miastach to 685 m²). Nasycenie Lublina sklepami, hotelami, restauracjami i bankomatami kształtuje się poniżej wartości średniej dla grupy miast ujętej w badaniu.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KTI Lublina w zakresie handlu i usług kształtuje się na poziomie 105,3.

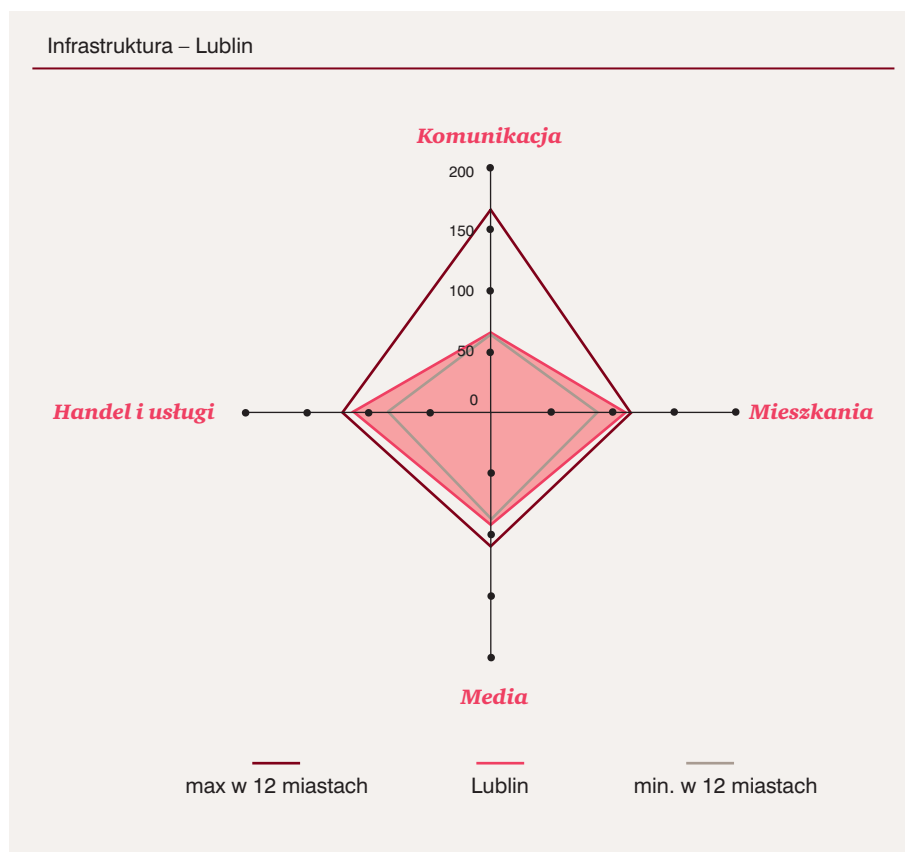
Infrastruktura – Podsumowanie

Kapitał Techniczny i Infrastrukturalny Lublina: pomiar łączny

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Techniczny i Infrastrukturalny Lublina wynosi 90,5 – głównie skutkiem prowadzonych, lecz nie zakończonych prac infrastrukturalnych.

Lublin wymaga zdecydowanych działań w obszarze Kapitału Technicznego i Infrastrukturalnego. Priorytetem powinno być usprawnienie transportu miejskiego (modernizacja taboru, przebudowa układu drogowego w mieście, nadająca transportowi miejskiemu pierwszeństwo). Lublin powinien także zabiegać o zwiększenie bazy mieszkaniowej i lepsze wykorzystanie dostępnej w mieście powierzchni handlowej.

Prowadzone obecnie inwestycje infrastrukturalne pozwalają sądzić, że dostępność komunikacyjna Lublina wkrótce ulegnie znaczącej poprawie. W ciągu najbliższych kilku lat Lublin powinien uzyskać połączenie drogami ekspresowymi z Warszawą (S17) i Rzeszowem (S19) – a co za tym idzie – dostęp do Polskiej i europejskiej sieci autostrad. Planowana modernizacja linii kolejowej Lublin-Otwock daje szansę na skrócenie czasu przejazdu do Warszawy i poprawę komfortu podróży.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Techniczny i Infrastrukturalny Lublina wynosi

90,5

Kapitał Źródeł Finansowania należy rozumieć jako zdolność miasta do sfinansowania projektów niezbędnych do rozwoju.

Finanse

Dlaczego mierzymy Kapitał Źródeł Finansowania?

Przez Kapitał Źródeł Finansowania (KZF) rozumiemy zdolność miasta do znalezienia środków niezbędnych do sfinansowania własnego rozwoju. Środki te mogą pochodzić z różnych źródeł: mogą to być dochody podatkowe, subwencje od rządu, fundusze unijne, dochody z emisji obligacji lub zaciągniętych kredytów. Mogą to wreszcie także być te pieniądze sektora prywatnego, które udało się wykorzystać dla sfinansowania przedsięwzięć niezbędnych z punktu widzenia rozwoju miasta.

Współczesne miasto potrzebuje dla pomyślnego rozwoju inwestycji, zapewniających sprawne funkcjonowanie infrastruktury, pożądaną jakość życia, dobre działanie instytucji publicznych. Nie wystarczy mieć dobrą strategię rozwoju – trzeba także umieć znaleźć środki niezbędne dla realizacji celów. Miasto o dużym KZF to miasto, które potrafi z jednej strony znaleźć potrzebne finansowanie, z drugiej zaś sięgnąć do różnych źródeł pochodzenia środków, tak by osiągnąć najlepsze efekty przy jak najmniejszych kosztach pozyskania kapitału.

Definicja Kapitału Źródeł Finansowania (KZF)

Kapitał Źródeł Finansowania należy rozumieć jako zdolność miasta do sfinansowania projektów niezbędnych do rozwoju. Dobrze rozwinięty KZF oznacza, że miasto jest w stanie zdobyć odpowiednio duże fundusze na ten cel, a jednocześnie umiejętnie zróżnicować źródła ich pochodzenia.

Przy pomiarze KZF analizujemy cztery obszary: bazę podatkową (wielkość PKB wytwarzanego w mieście), finansowanie budżetowe, środki pochodzące z rynku finansowego (pożyczki) oraz fundusze europejskie. Zwracamy jednocześnie uwagę na to, że na dłuższą metę polskie miasta powinny starać się szerzej angażować środki sektora prywatnego, przede wszystkim w drodze przedsięwzięć publiczno-prywatnych.

KZF: baza dochodowa

Zasadniczą bazę dochodową miasta stanowią środki osiągnięte przez jego mieszkańców. Oczywiście dochody te mogą być obciążone podatkami lokalnymi w różnym stopniu, zależnie od przyjętej polityki. Generalnie jednak, im wyższa aktywność gospodarcza miasta, tym większe obecne i przyszłe dochody budżetu miasta, pozwalające na sfinansowanie różnorodnych potrzeb.

Pomiaru KZF w zakresie bazy dochodowej dokonujemy w oparciu o poziom PKB na głowę mieszkańca.

W roku 2012 PKB na głowę mieszkańca Lublina wynosił 115% średniego PKB na głowę mieszkańca Polski, co jest wynikiem niezłym w skali kraju natomiast jest to wynik niższy niż średnia dla 12 największych metropolii.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KZF Lublina w zakresie bazy dochodowej szacujemy na poziomie 77,6.

Finanse

KZF: finansowanie budżetowe

Finansowanie budżetowe to fundusze, które miasto posiada we własnym budżecie (jest to suma środków własnych i dotacji oraz subwencji otrzymywanych przez miasto z budżetu państwa). Główną korzyścią z budżetowego finansowania rozwoju jest to, że nie pociąga to za sobą wzrostu zadłużenia miasta. Są jednak również zjawiska niekorzystne: środki budżetowe są zawsze ograniczone, a na dłuższą metę wygospodarowanie sporych środków własnych jest możliwe tylko poprzez stosowanie – tam gdzie się tylko da – wysokich opłat i podatków lokalnych. A to z kolei może niekorzystnie oddziaływać na klimat prowadzenia działalności gospodarczej w mieście.

Zgodnie z zastosowaną metodyką, na pełny obraz KZF w zakresie finansowania budżetowego składają się łączne dochody budżetu miasta (zawierające dotacje uzyskane z budżetu państwa), dochody własne (w obu przypadkach w przeliczeniu na głowę mieszkańca) oraz udział wydatków inwestycyjnych w budżecie miasta.

Powyżej przeciętnego poziomu kształtowały się w Lublinie dochody łączne, poniżej dochody własne miasta (w przeliczeniu na głowę mieszkańca). Udział inwestycji w wydatkach miasta wyniósł 20,7%, nieznacznie poniżej średniej.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KZF Lublina w zakresie finansowania budżetowego szacujemy na poziomie 92,5.

KZF: finansowanie rynkowe

Środki pochodzące z rynku finansowego można pozyskać np. biorąc kredyt z banku lub emitując obligacje komunalne. Korzyścią z finansowania rozwoju za pomocą środków pochodzących z rynku finansowego jest możliwość zrealizowania inwestycji, na które nie starczyłoby środków w budżecie. Zjawiskiem niekorzystnym jest zadłużanie się miasta.

Pomiar KZF w zakresie finansowania rynkowego obejmuje: relację kosztów obsługi długu do dochodów własnych miasta oraz przyznany miastu rating kredytowy.

Sytuacja Lublina w zakresie finansowania rynkowego plasuje się poniżej przeciętnej. Wydatki na obsługę zadłużenia stanowią 3,8% dochodów własnych miasta, co jest wskaźnikiem stosunkowo wysokim. Lublin nie dysponuje ratingiem kredytowym, co może utrudnić miastu pozyskanie alternatywnych form finansowania.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KZF Lublina w zakresie finansowania rynkowego szacujemy na poziomie 56,3.

KZF: fundusze europejskie

Dzięki członkostwu Polski w Unii Europejskiej, miasta mogą korzystać ze środków rozwojowych dostępnych w ramach funduszy strukturalnych. Są to bezzwrotne dotacje, pokrywające znaczną część kosztów inwestycji służących rozwojowi regionalnemu i poprawie jakości życia mieszkańców. Wykorzystanie tych środków jest dla miasta bardzo korzystne (problemem może być jedynie znalezienie środków na sfinansowanie „wkładu własnego” do projektu). Uzyskanie środków z funduszy europejskich jest jednak dość skomplikowane, a procedury związane z prawidłowym wykorzystaniem środków uciążliwe.

Pomiar KZF w zakresie funduszy europejskich opiera się na łącznej sumie pozyskanych przez miasto środków z funduszy europejskich, w przeliczeniu na głowę mieszkańca.

Lublin jest skuteczny w zakresie pozyskiwania funduszy europejskich. Miasto plasuje się w tej kategorii w czołówce badanych miast (lepsze okazały się jedynie Rzeszów, Trójmiasto, Wrocław i Warszawa).

Przy średnim poziomie KZF w zakresie funduszy europejskich dla 12 miast równym 100, KZF dla Lublina wynosi 121,0.

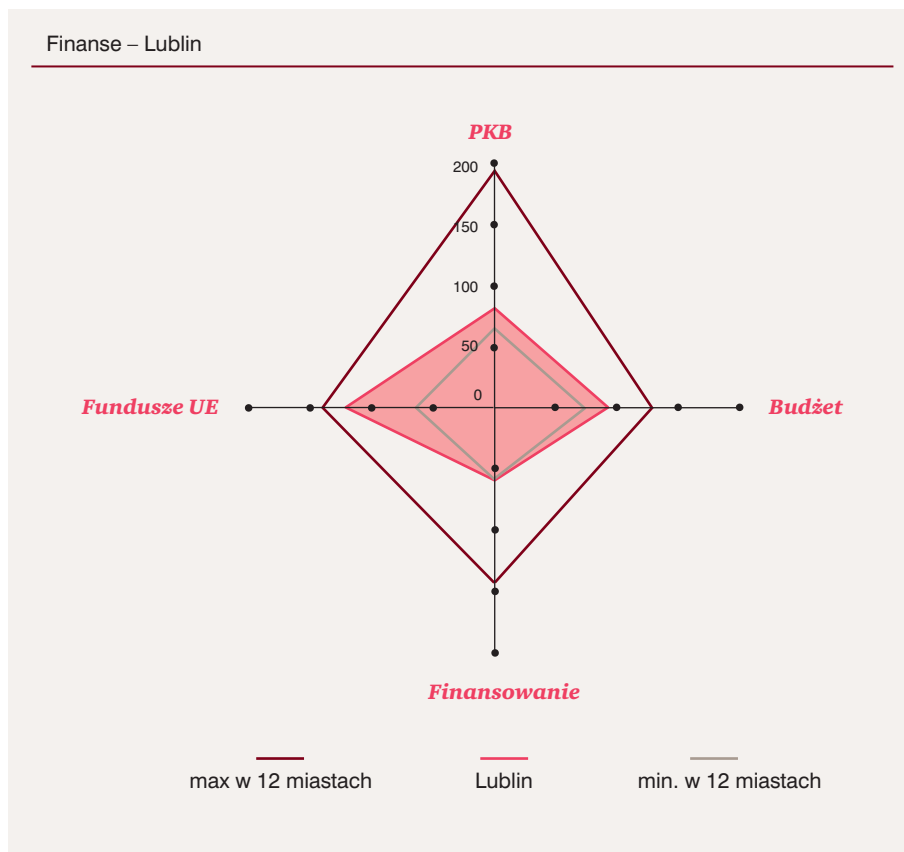
Finanse – Podsumowanie

Kapitał Źródeł Finansowania Lublina: pomiar łączny

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Źródeł Finansowania w Lublina wynosi 85,8.

Łączna ocena KZF jest więc w przypadku Lublina może być poprawiona. Miasto ma relatywnie niską bazę dochodową, co jest wynikiem dość niskiego (jak na średnią dla 12 największych metropolii) PKB na głowę mieszkańca. Lublin umiarkowanie dobrze radzi sobie z finansowaniem budżetowym, nie posiada ratingu kredytowego. Na korzyść miasta przemawia fakt, że udało mu się skutecznie wykorzystać szansę, jaką było wejście Polski do UE – ilość pozyskiwanych przez Lublin funduszy europejskich na mieszkańca kształtuje się tam na wysokim poziomie.

W długofalowej perspektywie miasto powinno dążyć do zwiększenia bazy dochodowej poprzez stwarzanie warunków sprzyjających powstawaniu nowych miejsc pracy. Szansą na napływ inwestycji jest także skoordynowana promocja miasta i dbanie o jego dobry wizerunek. Lublin powinien także kontynuować skuteczne pozyskiwanie funduszy unijnych oraz aktywniej poszukiwać finansowania rynkowego.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Źródeł Finansowania w Lublina wynosi

85,8

Kapitał Atrakcyjności Inwestycyjnej mierzymy przede wszystkim analizując sukcesy miasta w przyciąganiu inwestorów – zarówno zagranicznych, jak krajowych.

Inwestycje

Dlaczego mierzymy Kapitał Atrakcyjności Inwestycyjnej?

Kapitał Atrakcyjności Inwestycyjnej rozumiany jest przede wszystkim jako wykazana w przeszłości zdolność do przyciągania do miasta inwestorów, stanowiąca odbicie generalnych wyobrażeń o atrakcyjności miasta jako miejsca lokalizacji działalności gospodarczej. Kapitał ten nie jest zawsze ściśle powiązany z rzeczywistymi mocnymi i słabymi stronami miasta: zdarza się, że miasta oferujące bardzo dobre warunki są przez inwestorów nagminnie pomijane, podczas gdy inne, oferujące warunki znacznie gorsze, znajdują się na liście miejsc, w których inwestycji dokonuje się najchętniej. Miasto, które nie jest dobrze postrzegane jako miejsce lokowania inwestycji, wszelkimi sposobami powinno dążyć do zmiany tego stanu rzeczy.

Często zdarza się, że zachowanie inwestorów miewa charakter nie do końca racjonalny: kolejne przedsięwzięcia lokują się tam, gdzie ulokowały się poprzednie, choćby nawet warunki oferowane przez inne miasta były lepsze. Zdarza się również, że o lokalizacji inwestycji decydują czynniki subiektywne i drugorzędne: łatwość dotarcia do miasta dla podróżnych biznesowych, sposób potraktowania ich przez lokalną administrację, pierwsze wrażenia z pobytu. Nie zmienia to faktu, że Kapitał Atrakcyjności Inwestycyjnej ma kluczowe znaczenie dla przyszłego rozwoju miasta.

Definicja Kapitału Atrakcyjności Inwestycyjnej (KAI)

Posiadany Kapitał Atrakcyjności Inwestycyjnej rzutuje silnie na szanse rozwojowe miasta. Choć formułowane przez biznes oceny atrakcyjności inwestycyjnej nie zawsze są do końca usprawiedliwione, miasto nie ma innego wyboru jak tylko cierpliwie i skutecznie promować swój wizerunek wśród inwestorów.

Kapitał Atrakcyjności Inwestycyjnej mierzymy przede wszystkim analizując sukcesy miasta w przyciąganiu inwestorów – zarówno zagranicznych, jak krajowych. Zwracamy jednak również uwagę na warunki inwestowania, a więc czynniki, które mogą przyczyniać się do utrwalenia wizerunku miasta jako dobrej lokalizacji.

KAI: atrakcyjność dla inwestorów zagranicznych

Ocena stopnia postrzegania atrakcyjności inwestycyjnej miasta przez firmy zagraniczne bazuje na analizie dokonanych inwestycji oraz na danych o dostępności wykwalifikowanych pracowników.

Wskaźnikami wybranymi do pomiaru KAI w zakresie inwestycji zagranicznych są: liczba dużych inwestorów zagranicznych w mieście, dostępna nowoczesna powierzchnia biurowa oraz liczba absolwentów kierunków technicznych i nauk ścisłych, którzy w ciągu 4 lat opuścili uczelnie zlokalizowane w mieście lub w jego pobliżu (dystans do 50 km) – wszystkie wskaźniki w odniesieniu do liczby mieszkańców.

Sytuacja Lublina w zakresie atrakcyjności dla inwestorów zagranicznych jest obszarem do poprawy. Liczba inwestorów zagranicznych aktywnych w mieście odniesiona do liczby mieszkańców kształtuje się poniżej średniej dla badanej grupy miast. W Lublinie brakuje także nowoczesnej powierzchni biurowej, spełniającej wymagania inwestorów. Pozytywnie na atrakcyjność inwestycyjną wpływa duża podaż absolwentów kierunków technicznych i nauk ścisłych, którzy w ciągu ostatnich 4 lat opuścili uczelnie.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KAI w zakresie atrakcyjności dla inwestorów zagranicznych oszacowano dla Lublina na poziomie 65,7.

Inwestycje

KAI: ogólna atrakcyjność inwestycyjna

Firmy krajowe dysponują zazwyczaj większą wiedzą na temat rzeczywistych mocnych i słabych stron poszczególnych miast jako miejsca lokalizacji inwestycji od firm zagranicznych, więc ich decyzje mogą bazować na bardziej racjonalnych przesłankach. W analizie bierzemy pod uwagę przede wszystkim duże firmy krajowe, które często – w dłuższym horyzoncie czasowym – mogą mieć sporą swobodę w wyborze miejsca inwestowania. Kolejnym uwzględnionym przy pomiarze zjawiskiem jest rozwój firm innowacyjnych.

Podstawowe wskaźniki, które stosujemy do pomiaru KAI w tym zakresie to łączna wielkość nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw w przeliczeniu na liczbę mieszkańców, relacja nakładów inwestycyjnych do majątku trwałego przedsiębiorstw, liczba zlokalizowanych w mieście firm innowacyjnych (wg rankingów Kamerton Innowacyjności i Orły Rzeczypospolitej), ilość projektów finansowanych z programu Innowacyjna Gospodarka (wszystkie wskaźniki odniesione do liczby ludności) oraz poziom płac (stosunkowo niski poziom płac powinien być zachętą dla inwestorów).

Ogólna atrakcyjność inwestycyjna Lublina wypada poniżej przeciętnej dla 12 największych metropolii. Nakłady inwestycyjne na głowę mieszkańca są o blisko 25% niższe od średnio obserwowanych w 12 miastach. Firmy z Lublina są nielicznie reprezentowane w rankingach innowacyjności. Atutem Lublina, mogącym zachęcać w pewnym stopniu do inwestowania w regionie, może być relatywnie niski poziom płac.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KAI Lublina w zakresie atrakcyjności dla firm krajowych wynosi 87,9.

KAI: warunki inwestowania

W kształtowaniu KAI obserwacje dotyczące warunków inwestowania i prowadzenia biznesu w mieście mogą być czasem ważniejsze od bardziej fundamentalnych atutów miasta, związanych np. z kapitałem ludzkim lub infrastrukturą. W analizie uwzględniamy więc także te czynniki, które mogą z miejsca zachęcić lub zniechęcić przedstawicieli firm, zwłaszcza zagranicznych, do dokonania inwestycji.

Wskaźnikami użytymi do pomiaru KAI w tym zakresie są: procent powierzchni miasta objęty planami zagospodarowania przestrzennego, liczba szkół językowych (aproksymująca znajomość języków obcych przez mieszkańców) oraz liczba miejsc w salach konferencyjnych w hotelach (w relacji do liczby mieszkańców miasta).

Pod względem warunków inwestowania sytuacja Lublina jest korzystna. Do przewag miasta należy zaliczyć wysoki procent powierzchni miasta objęty planami zagospodarowania przestrzennego (około 44% przy średniej dla badanych 12 miast wynoszącej 37%). Liczba szkół językowych znajduje się na poziomie nieznacznie powyżej średniej dla badanej grupy miast.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KAI Lublina w zakresie warunków inwestowania kształtuje się na poziomie 101,9.

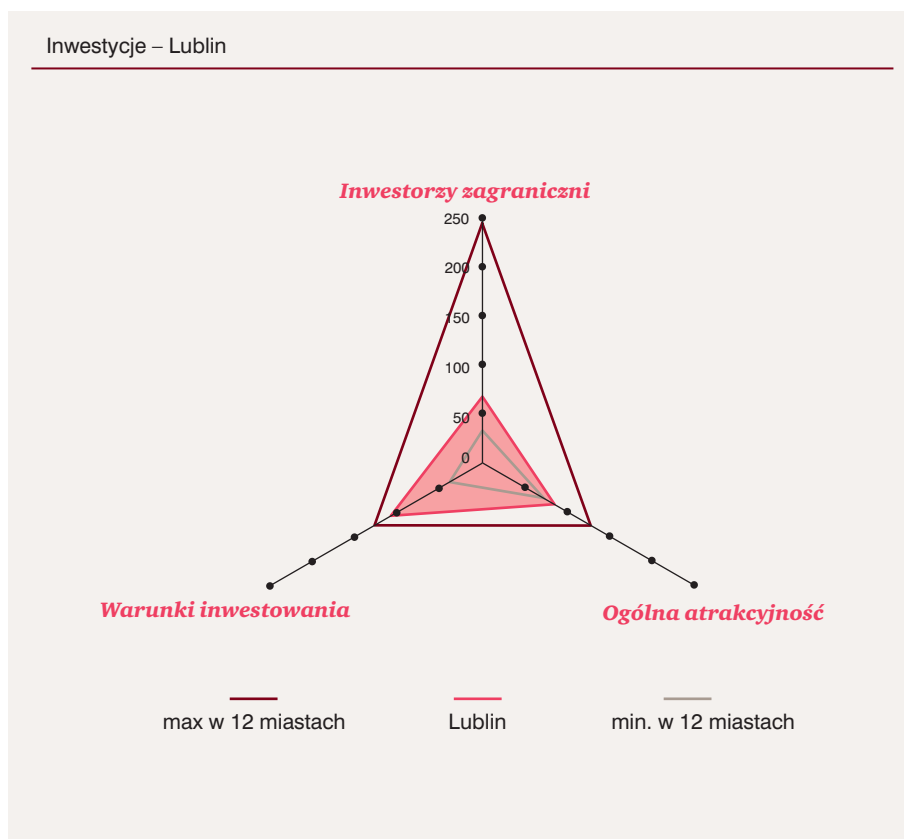
Inwestycje – Podsumowanie

Kapitał Atrakcyjności Inwestycyjnej Lublina: pomiar łączny

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Atrakcyjności Inwestycyjnej Lublina wynosi 80,3.

Łączna ocena Kapitału Atrakcyjności Inwestycyjnej Lublina jest pewnym wyzwaniem. Miasto nie przyciąga wielu dużych inwestorów zagranicznych i nie jest postrzegane jako atrakcyjna lokalizacja dla prowadzenia przez nich działalności, mimo potężnego atutu w postaci dużej podaży absolwentów kierunków technicznych. Nieco lepiej kształtuje się percepcja Lublina wśród inwestorów krajowych, ale również w tym obszarze można wyznaczyć ambitne cele do osiągnięcia. Lublin potrzebuje zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej oraz poprawy wizerunku.

Można przewidywać, że, priorytetem działań miasta powinna być poprawa w zakresie warunków inwestowania (przede wszystkim zwiększenie bazy biurowej i hotelowej), co w długim okresie może pomóc w przyciąganiu inwestorów zagranicznych. Miastu potrzebna jest również konsekwentna polityka promocji, wskazująca na jego faktyczne walory inwestycyjne – bez wątplenia należy do nich położenie – atrakcyjne dla firm planujących ekspansję na Wschód.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Atrakcyjności Inwestycyjnej Lublina wynosi

80,3

Biura w Polsce

Gdańsk

Al. Grunwaldzka 472
80-309 Gdańsk
Tel.: +48 58 552 9000
Fax: +48 58 552 9090

Katowice

ul. Ściegiennego 3
40-001 Katowice
Tel.: +48 32 604 0200
Fax: +48 32 604 0300

Kraków

Centrum Biurowe Lubicz
ul. Lubicz 23a
31-503 Kraków
Tel.: +48 12 433 3500
Fax: +48 12 433 3501

Poznań

Plac Andersa 7
61-894 Poznań
Tel.: +48 61 850 5100
Fax: +48 61 850 5109

Warszawa

Al. Armii Ludowej 14
00-638 Warszawa
pwcpoland@pl.pwc.com
Tel.: +48 22 523 4000
Fax: +48 22 508 4040

Wrocław

Renaissance Business Centre
ul. Świętego Mikołaja 7
50-125 Wrocław
Tel.: +48 71 356 1170
Fax: +48 71 356 1174

Łódź

Green Horizon
ul. Pomorska 106
91-402 Łódź
Tel.: +48 42 664 3300

Rzeszów

Centrum biznesowe Skyres
ul. Warszawska 18
35-205 Rzeszów
Tel.: +48 502 184 205